

GUBITZ LÁSZLÓ gazdasági gégyára
 Budapest, nyul-utca 36. szám.
 A t. cz. gazdasági ügyeimbé batorodom ajánlani jó
 minőségűről ismeretes
Gubitz-féle szántó-ekéket,
 melyek szilárd szerkezetük mellett könnyen kezelhetők s keve-
 sebb vonással jól végeznek, ugyazt fölöttébb és kapáló-
 ékeket, magtakarókat, boronákat és porhanylókat, nemkülön-
 ben répvágókat, szeszkavapókat, kukoriczsa orszolókat.
Umbrath-féle kézi cséplőket,
 ára 115 frt, melyek loerőre is alkalmazhatók járjányval együtt
 265 frt, javított szerkezetű tisztító és választó rostákat igen
 jutányos árák mellett.
 Tisztelettel Gubitz László.

HELL F. P.
 Budapest, II. ker., főutca, a keresk bank épületében,
 ajánlja nagy választéku raktárát férfi, női s gyermek kész főhőmelekkben, minden szövött
 áru s ural dívat-cikkbenkeben legelőcsőbb szabott árákon.
 Minden leendő áruval rendelés után azonnal megérkezik az áru. Minden megrendelésre készleten tartunk.
 Más áruval is rendelkezünk, melyeket is megrendelésre készítenek. Minden megrendelésre készleten tartunk.
 Darak részére:
 Rendelőknél kérem a galériabérletet.
Ingék angol elifonból (madapolán) minden formá-
 ban, de most legkevesebb a 3-soros sima m-III
 mely legújabb s a legújabb darabja 1.40, 1.55,
 2.40, 3, 3.50, 4, 6 darab 3, 3.50, 11.50, 13, 17, 22,
 22.80.
 Sines perkiából legjobb minőségben darabja 1.50, 2,
 2.25, 2.50, 6 darab 3.50, 11.50, 14.20.
 Sini és angol elifonból legjobb minőségben galérián,
 darabja 2.55, 6 darab 12.80, 2 külön galérián, díja
 3-0. 6 darab 21.60.
Ingelők galérián, darabja 60 kr. 6 darab 3.25.
Lábraválók vászonból minden formában: darabja
 1.50, 1.75, 2, 2.25, 2.50, 3, 6 darab 3.50, 11.50,
 14.20, 17, 22.
 Több szövött gyapjú alsó mellények, alsó nadrágok
 s felharsnyák.
Felharsnyák szövött kőgyöngyű 2.50, 3, 3.50,
 fehér vagy szürke 4, 4.50, 5, 5.50, egész 10 frt.
Gallér s kékcselők legújabbak, legújabb dívatu-
 minitában, 1 egész gallér szép dobosban 1.50, kékcselők
 4, 4.40, 5.25.
Zsebkendők, egész fehér vagy szines szálal: dr.
 tekje 2.40, 3.00, 4.20, 5, 5.50, 6 egész 15 frt, fehér
 selyem darabja 30 kr.
 Legújabb nyakkendőket selyem, kecsény 14, 14 frt
 1 frt, szines 20 kről 3 frt, kék nyakkendőket min-
 den formában 40 kről 5 frt, nyakcsokrok 12 frt.
Angol pláidek darabja 7.50, 8, 10, 12 frt, pláid-
 szel 60 kr.
Kauscsuk-köpenyek darabja 9, 9 frt.
Kesztyűk különböző pára 1.15, szarvasbőr 1.30,
 1.90, nyári szövött 35 kről 2 frt.
Törökösök becsüreg, kőgyöngyű 5-15 frt.
 Húgyonyos nadrágok 70, 90 kr, 1, 1.20, nad-
 ragú 25 frt.
Eszernyők 2-15 frt. Ural napernyők 3-4 frt.
 Nyári esernyők s papkák, törökösök s csipkék.
Mell-, kézfek-, s gallér-ingcsok és egyéb
 ruhák, színes s fehér, színes s fehér, színes s fehér,
 nyakkendőgyűrűk, fésűk, fogkefe, szappan s minden
 háztartási.
Fűk részére kesztyűt, nyakkendőket, zsebkendőket.
Leányok részére fehér s szines chiffon, és fekete
 moiré-képek, gallér-, kékcselők, harisnyák, kaus-
 csuk, zsebkendőket, nyakkendőket, kesztyűket s kerek fejlejtőket.
 Sines kanavászok vége 8 frt, 8 frt 50 kr., 9 frt, 15 frt, 30 ról
 fonalvázson vége 8 frt 50 kr., 9 frt, 9 frt
 9 frt 50 kr., kávé-szörz 2 frt 20 kről, kávé-szörz 2 frt 10 kről,
 csipke fűg 70y egy ablakra egy pár 3 frt 50 kről
 15 frt, fűgnyel-bokrok pára 60 kr, ággyertő, 4 frt 75 kről,
 asztalterítő 4 frt 50 kről, Chiffon rőg 20, 25, 30, 34, 40, 48 kr. mindenféle fehér s
 szines barchent s fiamell, szines perkiók, pap-
 selyem bár ony. Továbbá minden fehérárú, csipkés, hímzett
 nemek bőlés szövetek, díszes szalagok s rövid áruk,
 potondorú, 4 szias fehér s szines gyűrűkötő pamut gyári áru
 s kizárólagosára.

PILEPSIE
 (nehézködő) levei után ad-
 gyított dr. KILLISCH,
 költöleges orvos által Neu-
 stadban, Drezda mellett (Szász-
 országban), Már 300 évesen
 mindenféle gyűgyke-
 seletekkel.
 1110

Os. és kir.
 szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-
 sba. Itt azonos doboz egy
 erős szakkál nyertek általa, 1 frt
 55 kr. és 30 kr o. 6.
 Cs. és kir. szabádm. a maga
 nemében
 egyetlen
 hatvan pat-
 kány és egér-irtószert. Ely-
 bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz
 5 ft o. 6.
 Valódi perzál, min-
 den rovar-irtó-
 por. Követlen szal-
 timánru, végleg
 tisztá növénykiszé-
 nyémet, csupán válo-
 gati, jókálly mel-
 letti színesen ható
 kátrészkezől készült, telje-
 sen mérgező, mint a po-
 loskák, bolhák, moly, hazi
 csóka, szobogár, ban-
 gyák stb.-ek felirtásá-
 ra. Itt azonos és teljes határ-
 irtószert gyantát emelre dobo-

gazdag kereskedő volt. A meggyilkolt Rasid pasának kortársak volt s vele együtt tanult Párisban. Itt később mint török nagykövet pazar fényt és jótékonytárgyat fejtett ki, különösen a művészeteket szerette támogatni s kegyével elhalmozni. Franciaországban tisztelt és szeretett emléket hagyott maga után, midőn Midhát nagyvezírsége alatt a külügyminisztérium államtitkárának hívatott haza. Khalil Serif pasa Funduklubban, Konstantinápoly egyik városrészében, fényes palotát tart, hol az európai műveltség útját tanyáztatja. Neje Musztafa Fazil pasának, az egyiptomi alkirály meghalt testvérének leánya s így ő örökölte halála után azt az ellenséges álláspontot, melyet az az egyiptomi alkirályyal szemben a konstantinápolyi udvarnál elfoglalt. Khalil neje angol nevelést nyert s angolokkal környezi magát mindenütt, miért is sokat kell hallania férjének az ó-török párt embereitől. Khalil Serif pár éve bécsi, azelőtt pedig szentpétervári követ is volt, ugyanakkor, midőn Szt-Pétervárott Bismarck volt Oroszország képviselője; Európát igen jól ismeri, s így mostani állásában nem csekély jelentőségű szerepet fog játszhatni.

A harmadik férfi, kinek arczképét bemutatjuk, Huszein Avni pasa, a szomorú véget ért hadügyminiszter (szeraszer és szerdar ekrem). E válságos időben legnagyobbcsapás volt a török birodalomra Huszein Avni halála. Utódja Abdul Kerim pasa szintén erélyes és képzett katona; de Huszein Avni erélyével nem vetekedhetik. Ha Huszein Avni ma életben volna, a szerbek talán kevésbé sietnének a hadüzenettel, mert neve rettegett volt a szlávok előtt. Vitéz és fiatal tüzi katona volt, a hadügyminiszteri tárczát több ízben viselte már Ali pasa nagyvezírsége alatt is; de midőn az ó-török párti Mahmud Nedim pasa felülkerekedett, a céljaiban őt akadályozó Huszein Avnit száműzette, s csak akkor tért onnan vissza, mikor Mahmud, az orosz-barát, Ignatieff fizetett embere megbukott. Avni pasa politikai terve volt a szerbeket minden habozás nélkül megtámadni s őket engedelmességre hajtani. „Adjanak nekem szabad kezet, — mondá halála előtt pár héttel, — s nem telik bele több tiz napnál, Belgrádnál, a Dunán át kezdet szorítok a magyarokkal.” Ez eléggé jellemző mondás volt Huszein Avnitől; de a diplomácia sietett őt e tervében megakadályozni s Haszán golyója a lemondás iratára rányomta a fekete pecsétet. Hogy utódja mit fog Avni végrendeletéből teljesíteni, az a jövő titka.

E. B.

Oh a tehetlen...

Oh a tehetlen büszke koldus,
Kit gyász, inség, bánat szorít;
Fetregve porban, s a ki mégis
Rongyaival kaczerkodik:
Ez az ember, ismerjétek rá,
Ismerjétek meg az ezeket!
Gyönyörködjétek hiúságán,
Én balgaságán kaczagok.

Az élet sivatag földére
Tett minket a gondviselés,
E tulvilági fönnesapongás
Miért lát, ha erőnk kevés?
Tanuljunk élni a féregtől,
A fölben is furó lakot:
S nekünk kellene még az ég is,
A halhatanság údvé ott.

Tapasztalás, idő hiába
Mi kiskornak maradunk:
A böles ring s mi önfelvede
Ugy hallgatjuk bölesódlunk.
Szívjuk az álmak arany mézét,
Az édeset, részegítő;
És járunk a virágok közt, míg
Ott állunk — egy-egy sir előtt.

E sirnak bolygó lángja minden
Remény, küzdelem, dicső szavak,
A millió porszem ragyogása,
A semmiből nőtt fényesalak.
Az ember is csak egy silány báb,
Egy titkos, búvós páleza int;
Megmozdul és kikél a porból,
S a ronda porba hull megint.

Darmay Viktor.

Szegény Badaj Miska.

Karezolet

Törs Kálmántól.

Sokan fognak még visszaemlékezni szegény grámoltalanra, ha e sorokat elolvassák.

Nevezetesség volt ő nemcsak abban a városban, a hol lakott, de az egész vármegyében. Hiszen mindenki az ő nevére kerestte azt, a kire valami turpisság miatt megboszanózkodtak. Ő rá magára is csak úgy véletlenül szórta az a név: a szent kereszttségben aligha kapott belőle többet a felénél.

Szegény Badaj Miska, mintha most is látnám. Nem esoda, ha belevésődött a gyermek emlékezetébe; télen-nyáron ugyanabban az egy ruhában járt, igazi egyszerű. Bizony hiába kerülgette azt az ember szalonképes szép szavakkal; ki kell azzal rukkolni, hogy gatyá volt ennek az uniformisnak az egyik kiegészítő része, és még az is olyan, a mi más tisztességes emberről lemaradt, mert már restelte viselni még boríték alatt is. Ki s bejárt azon a fagyos szél, vörösré, kékre marván alatta a kikandikáló tétet, czobot; de azért a szegény Badaj Miska nem fázott alatta. Megszokta az életet át. Az ingre néha valami rongyos csurapét is húzott egy-egy lágyabb szivű ember irgalmából; de annak nem volt sokáig maradása rajta: Badaj Miska leadta magáról s felhuzta arra, a kinek az se volt.

Nem esoda: bolond volt, szegény.

Megtörtént olykor, hogy boeskort köztött lábára valami szegény ablakos tót, a ki már nem állhatta nézni, hogyan huzogatta fel hol az egyik, hol a másik, fagytól dagadt lábát a havon. Mind nem fogott rajta az irgalom, a legelső pihenőnél lehántotta lábáról: „nem állhatom ki a lábamon a keztűt.”

Hanem arra aztán elnevette magát, azzal a szivfacsaró nevetéssel, a mi az elmebetegnek sajátja, ha a czukrász előtt mulatozó urak valamelyike megszólította: „Miska szabassak-e a lábadra eszimat?”

Szegény jámbor ilyenkor nagy alázatosan oda járult a kegyes uraság elé s bárgyú röhhéssel mondá, hogy a bizony jó lesz, mert... És azzal mutatá, hogy tegnap is tört üvegbe lépett, itt a nyoma.

Bevették aztán a muláságon kapó uraságok a eszmadia-műhely helyett a — patikába, ott nekiallították a laboránst a subiszkos bődönnek, bekenették vele a szegény hülye meztelen lábát, fel egészen az ikráig, s jó kemény kefével kifényesítették,

a mig csak egy nem ragyogott, mint a legszebb kordován.

Minő kényeseni lépegetett aztán végig a piacon ebben az új eszmadia, dícselkedve vele, kit elől-utól talált, s csak azt sajnálva, hogy azok az urak „nem verettek erre a szép eszmadia sarkantyut.”

Szinte csoda, hogy nem verettek. Uniformisában csak egy volt változó: — a kalap. Kalapja minden héten más-más volt. Egyszer egy tiroli, a min világosan fel volt ismerhető, hogy pajkos vadászok nem egyszer dobták föl a levegőbe, hogy seréttel ki találja el jobban. Eltalálták tizen is. Máskor eszmadia kalap, a minőt az alsó-gömöri nyalka legények viselnek, csak hogy kétfelé vált a teteje s szegény Badaj Miska borzas haja, ott nézett ki rajta felül második bokrétnak. (Hogy mért másodiknak, mindjárt elmondom.) Aztán megint egy tizenöt fontos nagy tót kalapot láttunk a fején. Hire járt, hogy B** a híres eszmadia egyszer egy valani nem akaró tolvaj kanászot úgy legyintett vele fültövon, hogy azontul még kevesebbet vallott, mert menten kiadta a lelkét. Másnap ismét szalmakalap volt rajta látható, — talán épen karácsony idején, — s az a szalmakalap olyan szabású volt, hogy a karimája köröskörül elválva s csak egy százal fonadékra tartózkodva, lefogott a nyakába, libegő spanyol gallért képezve azon. Sipkát nem viselt soha, azt ki nem állhatta, s így ő rá legalább nem volt alkalmazható az a közmondás, hogy „örül, mint a bolond a sipkájának.” — Legállandóbb divat volt szegény Badaj Miskánál a — czilinder, a miben úgy feszitene a pesti gavallérok. Ez a köcsögalap abban az időben, melyről én beszélek, reglement volt különben, olyan katonai reglement, melyet a cs. kir. megyefőnök kegyelme a polgároknak, sőt a diákságra is kiterjesztett. Ez volt az őszinte, benső loyaltásról különösen hangosan tanuskodó bizonyíték.

Ezek a különbnél különféle színű, alaku és divatu, de mindig ócska, zsiros és elhuzott rongyos kalapok soha se szükkölködtek bokréta nélkül. Körül tüzögette azoknak a pántlikáját szegény Badaj Miska mindenfelével, a mit saját feldisztására alkalmasnak talált. Napokig el tudott ácsorogni egy-egy szép lány háza előtt, a kinek az ablakában virágsokrot látott meg a pohárban a leste, várta, mikor fogják azt ledobni onnan, hogy ő fölvehesse, és kalapja mellé tűzhesse. Meg tudta becsülni ruhában, virágban egyaránt, a mit más eldobott. Ott maradt a szegény hervadt virág a mellett a rongyos kalap mellett, még ha széznává aszott is, úgy kellett onnan lekopnia; a mi egyebiránt nem volt nagy mesterség, tekintve, hogy szegény Badaj Miskának bizony nem egyszer kellett utána dobálni a vele ingerkedő gyermekeknek azt a kalapot, s olyankor bizony nem igen nézte ő, van-e, nincs-e rajta virág, a mi szertemállják?

Mert sokat kellett neki szenvedni szegénynek a vásott gyermekektől, a kik nem nyughattak tőle. Nem emlékszem ugyan rá, de isten tudja, mintha magam is szükségét érezném, hogy kiengeszteljem a szegény elmebeteg, most már megboldogult ember manesit s azért kellene írnom e sorokat. Nem emlékszem, mondom, hogy vétettem volna ellene valamit, de elég az, ha nem tudtam megakadályozni, hogy mások vétsenek.

Hanem azért nincs az az okos ember, a ki az eszével annyi jó barátot tudott volna szerzeni, mint ez a szegény hülye ember, a kiről pedig mindenki tudta, hogy nincs esze. A mennyi kofa a nagy piacon árult, az neki mind anyja, mind tápláló dajkája volt. Oh ezek a kofák, a kiket a nyelvesség, a házsártosság és veszekedés prototypjaként emlegetünk fel a vidéki élet kicsi világában, — minő hálátlan irántok az emberiség! A sziv prototypjai ők, csak hogy ez el van zárva a durva külső alatt, de van kulcs hozzá: a szánakozás, a könyörület. Azok a négylábú széken, zsaratnások fazékfölkötőhajtaltól estig egy helyben ülő pythiak néha több eszelekedtet gyakorolják a könyörületnek titokban, mint egy némely nőgyelet dúsgazdag dáiái, kik minden jó tettüket hiven megnyugtáztatják a hírlapokban, nehogy valamiképp elkerülje figyelmével a világ.

A hülye Badaj Miskának csak oda kellett állni egy-egy kenyérsütő kofa elé a nagy piacon, s a természetes asszonyosság azonnal előszedte a hosszú hajló kést s akkora darabot kanyarított a dagadó fejtől cipőből, hogy ilyenekből palotát építhetett volna a szegény örült egy év alatt, ha követ kap akkorát kenyér helyett. S az nem volt elég, de ott volt mindjárt a lazi-konyha, a miből mindig jutott a cipőre egy-egy falat frissen sercégő oldalas. Ha a soros kofa nem vette észre hirtelen nagy elfoglaltsága közben, hogy Miska ott peszterkedik körülötte: a Miska azonnal ki volt téve a csábitásnak: „Ide gyere lekem Miska, látod, hogy ott nem kellesz.” „Oda ne menj, te füles, mert mindjárt megmutatom, hogy a székem lába kijár. Ifjasszony pedig várjon a sorára, holnap is nap lesz.” — Ilyetén duzzogással reklamáta jogát az előbbi s nem egyszer volt csapaté a piacon e felett az — osztály felett. Hogy is lehetne megosztolni könyven egy grámoltalanon annyinak, a kinek mind szive van.

Badaj Miska lett volna illetéknép a piac királya, ha souverainitását vagy legalább egyeduralmát nem vonta volna néha nagyon is sikeresen kétségbe — a számár. A város számára. Jámbor, szelid állat, melynek szabad fel s alá járása volt a piacon, valahányszor a város vizipuskájába nem kellett vizet hordania. Azt pedig rendszeren csak tűz után kellett, tűz pedig, szerenésjére, nem volt valami gyakran a városban.

Ez volt az, a ki Badaj Miskával a piaci királyságon osztozott. Nagy kényesen sétált fel s alá s meg-megállt a zöld-séges kofák előtt, kikövetelvé a maga ezivillistáját a kalarábé és káposzta hulladékkeveleiből. Néha a tributum behajtása körül egész abszolút hatalommal önkényűleg járt el a gaz zsarnok, a mi kivált dimnyetermés idején esett meg. Szemügyre vette a zöld meg sárga gömbökből felrakott pyramist s nem törődve vele, hogy az egész alkotmányt talán alapjában rendíti meg: első lábával kisajátította egyet a legsarkalatosabb alapkövek közül s kigördíté messzire. Akkor aztán lábbal tiporta az édes alaptörvényt s nagy deliziával bekebelezte cikkelyenként. A megkárosított kofa csak nézte, csak nézte, hogy habzsolja be tüszögve az aranyzin tartalmat s még ő mondá kárörvendve: „Azt hiszi a számár, hogy tők.”

Egyszer azonban arra vetemedett a

vakmerő tyrannus, hogy szentségtelen kézzel belé nyuljon az anyaszentegyház jogaiba is, annak az államhatalomtól külön választása akkor még talán annyira se volt megérve, mint most, a mi pedig nagy szó. A piac közepén áll a templom, annak pedig illik sokszor nyitva lenni. A számár azt hitte az ő számár eszével, hogy a nyitott ajtó azért van nyitva, hogy bemehesen rajta az ember. Be is ment hát ő. Ott mindjárt az előtornácban felfedezett olyas valamit, mit a piacon hiába keresett volna; mert vizet a piacon nem árulnak. Az pedig víz volt, a mit felfedezett. Szép kristály viz a híves árnyékban. Minekutána pedig a szép híves patakra alkalmasint nemesak a szarvas, de hébehóba a számár is kívánczik: oda ment és szép hűsögesen felszűrölte mind. Akkor sült ki aztán, mikor rajta kapták az attentatumon, hogy a számár a medenczéből mind megitta — a szentelt vizet.

No volt erre skandalum. Csak a számárat csukják-e be, vagy az egész város-házat? A pápa elé nem igen került a dolog, de a szegény számár, a ki nem tanulta annyira a hidraulikát, hogy a vizek közti lényeges különbséget meg birta volna érteni — mint a hogy megértjük mi, tanult emberek — meglakolt érte keservesen, mert nem volt többé módjában szabadon járnia a piacon. Bezárták, büzös istállóba. A mi magában véve elég üdvös és böles intézkedés volt, mert különben a számár helyett aligha nem a templomot kellett volna bezárni, — minthogy az előbbeni az egyszeri üdülés után aligha bele nem szokott volna az utóbbiba.

De bármennyire helyeslehetett volt is ez a böles intézkedés a józan ész szerint úgy, mint az egyház szempontjából, nem helyeslehetette azt Badaj Miska a maga szempontjából. Az igaz, hogy neki szegénynek nem is volt se józan, se másféle esze; se egy, se két háza. Ő még azt se tudta, hogy a királyok azt, a kivel birodalmukat meg kell osztani, nem szokták szivelni. Ő szivesen megosztotta a piac feletti uralmon azzal a jó esacival s úgy találta, hogy nincs neki ennél jobb barátja. Dél idején oda feküdtek ők ketten a templom árnyékába, egymásra hajtva fejüket. A bolond átölelte karjával a számár nyakát s oly édesen szendergett ottan, míg a számár szeliden hajította el farkával a bolond félmeztelen testére röpítő legyeket.

Olyan furcsa, olyan különös érzés fogta el az embert, látva ezt a sajátságos csoportozatot, egymásba fonódva.

Egy számár, meg egy bolond...

Szegény Badaj Miskát legjobb barátjától, uralkodó társától, alvó párnájától fosztotta meg a számár számársága. Azontul ő maradt egyedüli ura a piacnak. Szomoruan bandukolt rajta fel s alá, tudakolva mindenkitől nem látták-e a „Mikit”? Dehogy nem látták, mindenki látta, mindenki utasította szegényt, hogy csak keresse.

Nem is soká élte túl azt az elvást. Ugy hallottam, hogy télidején egy trágyadombon, a melybe hónaljig ásta be magát, hogy ne fájzzék éjjel, elalva találták. Elalva jól, elalva úgy, hogy nem ébredt fel többé. Eszére tért.

Vigasztalódjál, szegény Badaj Miska, nem te vagy az egyetlen, a ki akkor tér csak észére, ha úgy elalszik, hogy nem ébred fel többé.

Egy óra Európa legérdekesebb hídján.

Most, midőn a Balkán-félszigeten fölmerült események a politikában annyira felszínre kerültek, talán nem lesz érdektelen egy pillantást vetni a török birodalom fővárosának egyik pontjáról a keleti mindennapi élet folyamára.

Galata, a genuiak hajdani városa és Stambul, a török birodalom fővárosa közt egy fahíd köti össze az „Aranyzarv” partjait. Ez az „Aranyzarv”, a stambuli és galatai magaslakok által képezett völgyön át, a Bosporusba rohanó két folyamtól alkotott kikötő, nevet onnan nyerte, mert a két folyó összefolyásánál csakugyan szarvalaku. A híd maga elég roska-tag, elevenen jelképezi az ország állapotát; hasonló gyöngösesben szenved, mint a „beteg ember”, de azért a világ legérdekesebb hídjá. Azok a hidak, melyek Európa egyéb fővárosaiban, Londonban, Párisban, Berlinben, Bécsben s Budapesten ívezik át a Themset, Szajaát, Sprét s a Dunát, csak ugyanazon városok lakosságának különböző elemeit kötik össze, míg a Pera-híd nyugatot kelettel, Ázsiát Európával, az európai műveltséget az ázsiai nomádsággal egyesíti.

Az ember ezen híd derekán állva, Európát és Ázsiát, a világtörténelem évszázadait s a világ leggazdagabb tájszépségeit látja. A távoli hegyek a Márvány-tengerben fürödnek, a láthatár összefoly a habokkal. A Hercegszigetek komoran sötétlenek, pedig most már nem használhatnának száműzést helyül, hanem a nyaralók nagy sokaságával ékeskednek. Minden irányban más-más tájkép, melynek befogadására gyenge a szem. Vitorlás, páncélos hajók, gőzösök hemzsegek s horgonyoznak Európa legnagyobb s legbiztosabb kikötőjében. A szem bámulattal csüng a Bosporus partjainak tarka villáin, a szultán fehér palotáin, Ázsiának, Afrikának s Európának legnagyobb török városain, melynek hét halomra épült háztömekegéből kiemelkednek a mecsetek kupolái, környezve sugár fehér minaretekkel s ormaikon az arany felhődel kelet napjának fényében ragyog.

De még érdekesebb s gazdagabb látvány kínálkozik, ha a déli órákban vagy napnyugta előtt e régi roskatag hidat előzőlön emberár fölött szemlét tartunk. Európa, Ázsia s Afrika minden néptörzse képviselve van itt, az Indiai-tenger partjaitól az északi fokig, a spanyol tengeről Szibéria vadonjáiig, a Szahara nagy sivatagától ama pusztaságokig, melyeket a lapp irászarvasaitól vont százanj barangol be. A tumbukui néger a hamburgi kalmárral találkozik itt, az anatóliai teherbordó az európai turistával, a Ganges-parti indus az angol vagy orosz nagykövettel, az egyiptomi fellah Northumberland lordjával, a török menyecske a Bostonból jövő yankekkel, ki azért hajózta keresztül az Ozeánt, hogy Konstantinápolyt láthassa.

Napnyugta előtt kell e hidra jónni, ha valaki az emberár a maga teljességében s tarka pompájában akarja szemlélni. Ha a nap utolsó sugara a minaretek arany felhődjain eltűnt, a keleti elem is eltűnik ez emberözönből. A török a napnyugtával aludni megy. Az órákat napkeltétől annak nyugtáig számítja. Az európai négy-százados érinkezés a török egységét ép oly kevéssé tudta megváltoztatni, mint időszámítását.

Foglaljunk tehát öt órakor állást, s töltsünk rajta egy órát, hogy magunk előtt lássuk elvonulni a föld mindenféle néptörzset s gyönyörködhesünk két világrész legszebb tájképein. Ama kellemes nyaralók egyikéből jövőnk a Márvány-tenger vagy a világhírű Bosporus partjaira, hol Konstantinápoly előkelő osztálya a nyarat szokta tölteni. A forróság és gőz májustól októberig a perni, galatai és stambuli tartózkodást eszenvédhetlenné teszi. Egyet azon kis gőzösök közül használunk, melyek a török főváros összeköttetését naponként fentartják a Bosporus s Márványtenger partjaival. Utközben Konstantinápoly egész pompája, mint valami tarka keleti mesés kép bontakozik ki lassanként a sötéték hullámok közül, melyek fodraival meg a delutáni nap aranyugara jédzik. Csak ügyvel-bajjal éri el gőzösünk a híd alját. Vegre a lihegő gép megetté nehéz munkáját; a járművet izmos kottéll a híd gerendáihoz erősítik. Majd keskeny deszka köti össze a

födélzetet a hid alapjával. Valóságos tyuklábtón jutunk fel annak tetejére. Most már fent vagyunk! A Stambulba szakadatlanul özönlő emberár teljes mozgásban van; gyalogosok, lovagok, kocsiak és gyaloghintók összevissza minden rend nélkül. Tarkább, minden pillanatban változó képet alig lát a szem a föld egyetlen pontján sem. Mintha valami búvésőbe pillantottunk volna, mely folytonosan más-más alakokat s más-más színezetet nyer. A bálmaltra újabb meg újabb tárgy kínálkozik. A szem az első tekintetre elkáprázik, — elkápráztatja a város keleties pompájának hirtelen megpillantása, a tájképek szépsége, mibe lemessze a Bosporusba, a szultán dolmabagerei palotájának fehér márványfalig merül s azon tarka-barka embertömeg, melynek terhe alatt a régi hid szüntelen rezgő mozgásban van.

Talán farsangi menet hullámszik előttünk — kérjük önkénytelenül, — a mibe részt vesz a föld mindenféle népe? Lépünk szorosán a hid oszlopaihoz, hogy el ne sodortassunk, szoktassuk szemünket néhány percig az elvonuló áramlathoz. De feszítsük ki a napernyőt! Juniusi nap süt, izzómeleg löveli sugarait az árnyéktalan Pera-hidra.

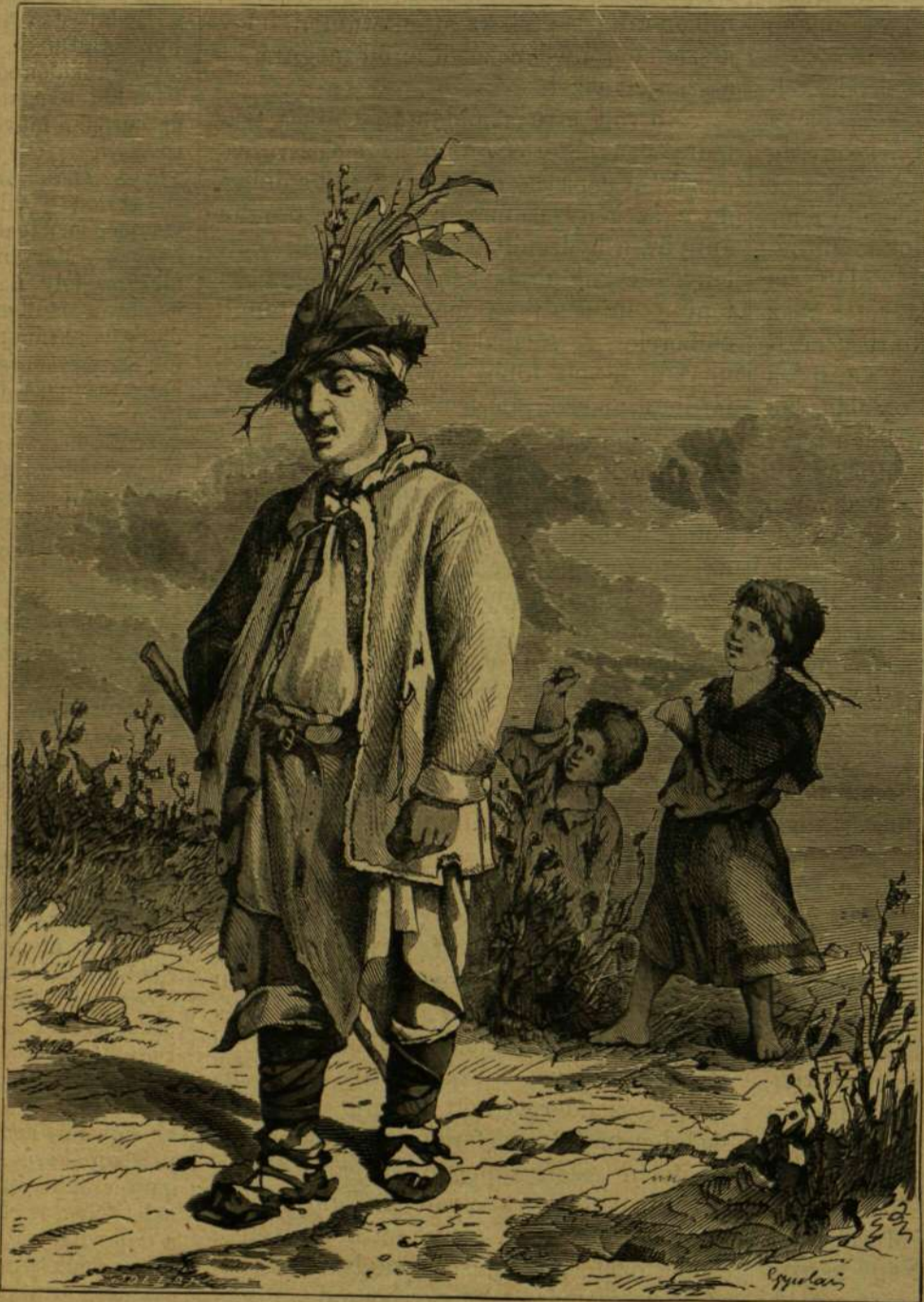
Zene! török zene! Egy század török gyalogság halad át a hidon. Talán épen oda mennek, hol a béke áldó karja helyett a halál kaszája végzi munkáját. Egyruhájuk: zsinórozott kék dolmány, bő kék nadrág, hozzá terden alul harisnya simul. A török már vagy negyven év óta készül európaisodni, de még biz annak kevés a látszata; ezért a jancsárok tarka viseletének a félig európai, félig keleti jelmeznek kellett helyt adni. Két testes tiszt lovagol a század elején testes lovakon. A törököknél úgy látszik, minden élő teremtmény bizonyos korban testesedésre hajlandó. A zenészek a prófeta indulóját játsszák, de magok nem törökök, bolgárok és görögök közül vannak öszszeszedve, csak a dobot verő szerezsen tartozik a keleti fajhoz. A török nem valami jó zenész! A zene iránti érzék épen úgy hiányzik nála, mint a festészet és szobrászat iránt. Ennélfogva a török katonai zenekar tagjai mindig az európai népesalárhoz tartoznak s egyéb zene mint a katonai nincs is náluk, leszámítva a furulyát, melylyel a kávéházak dalnoka regéjét kíséri, vagy a dudát, melynek hangja mellett a perai dervis zárdájában maga körül forog. A padisah seregének képviselői, kik a „beteg ember“ tagjait még eddig legálább összetarták, hogy szét ne hulljanak. Áthaladtak a hidon, mialatt a tömeg annak két oldalára zsufoldott össze.

Közvetlen előttünk két török áll fehér kaffában s bő fehér nadrágban; lábaikat vörös és zöld szattyánsaru fedi s följük még papucsfele felső lábbelit húzzák. A török napjában többször jut azon helyzetbe, pl. mikor a mecsetbe vagy látogatába megy, hogy felső lábbelét le kell vetnie. Hogy ezen kellemetlenségnek elejét vegye s harisnyában vagy mezteláb ne kelljen járnia, szereti a felső lábbelit, mit a mecset bejáratánál lerug lábáról. A vörös fez körül mindketten turbánszerű tarka kendőket csavartak. Arcvonásaik nem mondhatók kellemetleneknek, de gondolat alig észlelhető aláreztésü physiognomiájuk felületén. Szakálluk hosszú s fehér; de nem tudjuk, vajjon korosak avagy fiatalok-e. Időses vonások s fehér szakáll Török-

országban szépség jele, ezért szokás a szakállt fehérre festeni. Lassan haladnak Stambul felé.

A tömeg ismét megmozdult s ime török nők bukkannak ki belőle. Tarka köpenyűk, fehér fátvulok egészen keleties színezetet kölcsönöznek. Kék, fehér, zöld, sárga, vörös köpenyek láthatók, melyek a testet nyaktól lábíg befödik. A fön fehér fátvul van, eltakarva a homlokat s az arc alsó részét, de oly lazán, hogy a szemek, orr s gyakran még a száj is láthatók. Fátvult és köpenyt a török nő csak akkor vesz, ha a házat elhagyja. Az előttünk elhaladók nagyobb részt harisnyaszerű sárga szattyánsarut viselnek, fölötté sárga, apró pitykével ellátott papucsos, úgy hogy járásuk biezgő, mint a kacsáé. Szerecsenek, törökök, örmények, görögök s arabok lépdelnek jobb s balfél mellettök, a nélkül, hogy csak reájuk is néznének. A török illemmel ellenkezik utcán nőre tekinteni.

Itt három alak bontakozik ki a tömegből,

„SZEGÉNY BADAJ MISKA.“ — (Gyulai László eredeti rajza.)

hosszu barna köpenybe burkolva, borotvált fejkön tölcserforma, felül belapított nemezűveggel. Ezek skutari vagy perai zárdadervek. Törökországban számtalan sok a dervis, hetven s egynehány testvéregylet s rend, kik zárdáikban nem tesznek egyebet, mint hetenként egyszer a tömeg előtt egy-egy látványos darabot végigjászának, szédelést keltő mozgásban kezéket feltartva magok körül forognak vagy pedig üvöltésszerű éneket kezdenek. A dervisek félre lépnek. Három európaiasán öltözött ur lassu lépésben lovagol a hidon. Szalmakalapjaik molfátvullal körülfontva, melynek himzett végei nyakig érnek; lovászaik török jelmezben, meztelen lábszárakkal versenyt iparkodnak mellettök. Stambulban — több halomra levén építve — a szárazzi közlekedés nagyon fásasztó s miután kocsival sok helyen lehetetlen járni, rendszeren paripával szokás bérelni. Mindenütt találhatók csinosan felkantározott fél-, nem ritkán

telivér arabos ménék s a lovász sokszor órahozszat ott fut a bérő mellett. Nők számára gyaloghintók bérelhetők.

A lovagok háta megett ismét összetömörül a sokaság, míg egymást követő kocsisor szakítja meg. A kocsiak teknői tarkán fényfázoltak, párkányain aranyzott arabeszk-ékesítéssel. A hasonlóképen díszített ülőhelyek elől s oldalról üvegablakkal vannak elzárva. A kocsiak alakja nem nagy, s elég díszes; kinézése mindenesetre keleties. Mindegyikben hat török urnő ül fátvulozottan, tarka köpenyekben. A sötét szemek kíváncsian néznek a fehér molfátvulból a hidon tölögő tömegre. Bizonynyal egyszerűen csak kocsiakzni vagy barátinők látogatására mennek, Sétakocsizás s barátinői látogatás, ezek azon örömök, mikhez a stambuli nőknek joguk van.

Vizsgálódásunkban zavartatunk! Valaki hátulról felsőruhánkat rángatja. Előttünk érthetetlen, de egyenesen hozzánk intézett hangok ütök meg fülünket. Lefelé pillantunk. Néhány koldus gyermek s asszony toladott közelünkbe. Az európaiaktól szokás szerint alimizsát kérnek. A török koldusok a világon a legtolakodóbbak s még a madridiakon, rómaiakon s nápolyiakon is túlesznek a tekintetben. Ha nem hallgatnak reájuk, a ruhát rángatják, míg magukat észre nem vétetik. Ha valaki egynek ad közülök, más tiz nyújtja kezét. Ezek minden lépten-nyomon ostrom alá veszik az idegent. Ott hevernek uton-utófélen béna tagjaikat mutogatva, mint Madrid Pradojában, Nápoly Toledojában, vagy az örök Róma spanyol-terén, csak azzal a különbséggel, hogy a konstantinápolyi rendőrség az ily szót nem érdemlő esékélyiségekkel mit sem törődik.

Ujabb jelenség veszi itt igénybe figyelmünket, „Varda, varda!“ hangzik keresztül az ember-áramlat csevegésén s dongásán. S a tömeg hullámai ismét ketté válnak. Tizenkét hamál egymásután egyenként vagy kettesével, kettő pedig bizonyos távolságban előttük jár. Mindnyájan ütemszerűleg ballagnak, lábait jól előre s hátra nyújtva, hátukat s fejüket a földdel párhuzamosan tartva. Hátukon mázsányi terheket czipelnek, hosszú nehéz vasrudakat, roppant fagerendákat, nagy nehéz ládákat. Négyen kötelek által függélyesen tartott gránituskót visznek s a kötélvégek a hamálok vállain nyugvó két gerendára vannak kötve. Egyszerrelépnek mindnyájan, hogy a gránituskó súlyát maguk közt

lehetőleg egyenlő mértékben megoszasszák. A tömeg egy része a hid épen azon pontja felé tart, hol mi állunk. Hátunk megett ama keskeny tyuklábtók egyike, melyek a hidról lenyulnak a hajók kikötő helyéhez. A gőzös negyedóra alatt Kadikioi-ba s a Herezeg-szigetekhez ér. A Márvány-tenger partján nyári szállásukat felütött örmények, görögök, angolok, francziák stb. megjelennek, hogy hazafelé induljanak, s a kellemes nyári est utolsó óráját a tengeren töltsék. Közűk török nők, kik Skutariban laknak; török hivatalnokok, kik a napot Stambulban a hivatalszobában morzsolták le; európai kalmárok, kereskedők, kiknek iródiák Galatában vannak, — orvosok, kik Konstantinápolyban praktizálnak s a fásasztó gyakorlat után Ázsia myrthuszai, repkényei s akászai alatt akarják kipihenni magukat. Itt jön Lore-dano ur, az örmény kereskedők leggazdagabbika, amott Barbier ur, egy Csehországból bevándó-

rolt vagyonos kalmár, ök ketten a kadikioi legszébb fekvésű nyaralókat bírák. Ott megy Ruska ur, hazánkfia, ki a közelfékvő mezei birtokról rándult be a városba. Jalova környékén egy évtizeddel ezelőtt, több magyar ember állott egy nagy kiterjedésű urodalom élen s kezelte azt. Amott halad egy francia ügyvéd Elzászból, ki már több mint tíz év óta ügyvédkedik Galatában. Itt három török delnő, utánuk hat fekete rabnő kékeskos burruszban. Az esti szellő szétlebbenti a tarka köpenyek szárnyait, alól egészen európaiasannak vannak öltözve. Az egész csoport alá-

sának s legnagyobb hatalmának korában épített. A Szeraszkiertén a fehér Szeraszkiertoron, melyről pompás kilátás kínálkozik, úgy tűnik fel, mintha vörös fenyőbe merült volna, a keleti esti nap nyulánk alakját vörös tűzköpenybe burkolá.

Tekintetünk az Aranyszarv másik partján elterülő Galatára téved. Mily egészen elütő élet foly az Aranyszarv egyik s másik partján! A kettőt pedig csak egy folyó s egy hid választja el egymástól. Az öreg Galata-torony erős kőfalai daczolnak az idővel, még a genuaiak építették s

tűz mintegy 10,000 házat hamvasztott el; 1863-ban lángok emészték meg az öreg serailt s Stambul harmadát. Két torony szolgál tűzlátóul: a Galata- és a Szeraszkiertoron. Este lóvós, dobolás s lámpák által jelzik a baj helyét.

A tömeg a tűz daczára tovább hullámszik a hidon. Ismét lovagolók, kocsiak, gyaloghintók, melyekben török delnöket emelnek a hamálok, bontakoznak ki a tömegből. Majd egész szármársereg, tele gyümölcskosarakkal, tűnik föl. „Varda! varda!“ hangzik ismét a hajcsárok ajakáról. S ujából a hid oszlopához szorulunk.

KÁPOSZTAPÁLMA-LIGET BRAZILIÁBAN.

komoran tekintenek alá reánk; még a keleti esti napsugár sem képes e vén repkénytől benőtt falaknak más színezetet adni.

Mi az? Ágyudörrenés a galata toronyról? Második, majd a harmadik! A Galata-torony tűzlátói adtak jelt. Oda át Perában füstoszlopok kigyóznak fölfelé a dervis-zárda közelében. A tűzvész Konstantinápolyban nagyon gyakori. Ez birta reá a portát, hogy a múlt évben budapesti tűzoltóink főparancsnokát meghívta a török főváros tűzvédelmének szervezésére, s most újabbban is az ő jelenlétük menté meg a várost a nagyobb veszedelemtől. 1865 nyarán a nagy

Bivalesorda ezammog el mellettünk, körülvéve török ruhás lovasoktól. Félig európaias, félig törökös jelmezök elárulja, hogy a csorda a szultán tulajdona.

A hid alatt megint füstöl a gőzös, az utolsó, mely ma Ázsiával közlekedik. A tömeg ujra hullámszik kezd a lábtó felé. Ök az utolsó, kik ma Európából Ázsiába utaznak. Képvisele van Ázsia s Európa minden osztálya s minden viselete. Magunk is indulunk lefelé s helyet foglalunk a nagy vitorlavászon által kétélféle osztott földéleten. A tőlünk elválasztott rész neve „Harem“. Ezt használják átkeles alkalmával a

török nők. Tíz perc múlva gözösünk a Márvány-tengeren füstöl s Ázsia partjai felé halad.

Lejárt az óra, melyet Európa legerdekesebb hídján, egy nyári nap verőfényes delutánján föltenk. E ponton állt évekkel e előtt egy angol, ki a Fekete-tengeren érkezett. Szintén egy óráig időzött e csodaszzerű híd, s aztán tovább utazott a Dardanellákon keresztül az Egei-tengerre s Egyiptomba, a nélkül, hogy magát a török birodalom fővárosát érintette volna. S a különös angolnak igaza volt. Magával vitte a legsudálatosabb s megragadóbb panoráma emléket a zöld Albionba. Semmi sem homályosítá el ama varázsképet, melyet Pera hídjáról élvezett. Mi is követjük az angol példáját, miután ugy is már soká fárasztottuk a t. közönség türelmét.

X. X.

A káposzta-pálma.

A pálmák a melegebb egyenlő vidékek növényvilágának legszebb és legrokonszenvesebb alakjai közé tartoznak. Sokat is foglalkoztatta a szép és hasznos növény az emberek gondolkodását és költői érzékét s különösen a keletiek soha sem tudnak kifogyni magasztalásából. Szerintök egy pálmaliget „a legmagasztosabb és legnagyobb szerű, mit a föld színén találhatunk. Szépségét magasztalásból képeznek illatos zöld ivezetet hatalmas levelei, melyeken át a nap is csak apró csillag sugárnyalakat lóvelhet a földre, de ha szél fu, a magasztos ágak ide s tova ingadoznak, hajlonganak és a fák koronái zöld tenger gyanánt hullámoznak és háborognak. Itt-ott magánosan, elszórtan álló pálmák a tájnak különös varázst kölcsönöznek, főleg mikor az őserdőben mint külön erdő emelkednek a többi alacsonyabb fák fölé, vagy pedig az erdő szelén állva, már messziről előre hirdetik az ősrétegek komoly, magasatos és hallgatólag jellegét. Leírhatatlanul szép látványt nyújt a pálmák, mikor a meredek sziklákon vagy sziklaldalon itt-ott partosával megkapaszkodik s nyugodtan szemlélve a szikla lábainál elterülő haragos tenger hullámzását. A hullámok bőséggel csapkodják a sziklameredély alját, mintha legalsó alapjaiban akarnék megrázkódtatni azt és alig tudjuk elképzelni, hogy a pálmák miként tudják fenntartani ott magát s hogy esik az meg, hogy a dühöngő vihar már régen magával nem sodorta.”

A pálmának igen sokféle faja van, melyeknek nagy része mintegy versenyezni látszik abban, hogy melyik legyen hasznosabb az embereknek. A meglepően szép legyező- vagy borpálma, az ernyőpálma, a viaszpálma, az indiai cukorpálma, Közép-Afrika olajpalmája, továbbá a szágo-pálma, főleg pedig a kókus-, datolya- és káposztapálma megannyi megbeszélhetetlen jöttei a forróvízi tájak lakó emberiségének. A kókus- és datolyapálma sokféle hasznait nem szükség itt bővebben elősorolni; általános ismeretek azok meg oly tartományokban is, melynek egyjele nem kedvező e rendkívül hasznos növényfaj meghonosítására; de a káposztapálma, mely főleg Dél-Amerikában honos, nem annyira ismeretes földrészekünkön.

Marcus Pál delamerikai utazásainak leírásában sok érdekes adatot találunk a káposztapálma sokszere használhatóságáról. Rajzunkat is Marcus könyvéből vettük át. A káposzta-pálma (Euterpe) a forróvízi Dél-Amerikában külön-álló ligeteket képez, melyekben a sima törzsek néha 100 lábnyi magasra emelkednek. E fa gyümölcsének vízben megpuhított és szétzúzott husa szítván átörve vastag, kékes színű és diózü szörpöt ad, mely *assaí-i* név alatt a Para folyó mellékén (az Amazon egyik hatalmas mellékfolyója) lakó benszülötteknek egyik legkedvezőbb nyálakosságát képezi. *Parinóca*, vagyis manioka-gyökérből készült liszettel vegyítve pedig a Paravidek lakói felének rendes mindennapi táplálékát képezi. Egyik alfaját *palmítónak* vagyis a tulajdonképeni káposzta-pálmának (Euterpe edulis vagy *oleraea*) nevezik s ez is leginkább az Amazon és mellékfolyói vidéken Braziliában tenyészik, 2—3000 lábnyi magasságban s fiatal bimbója és sarjai pompás füzéleket adnak. A fa törzse 6—8 láb magas tövesség gyökereiből szabályosan kifaragott egyes oszlop gyanánt emelkedik a magasba s e különös tulajdonságánál fogva már messziről meglepő látványt

nyújt. A benszülöttek igen ügyesen tudnak felkúszni a csaknem tükörsimású törzsön, hogy a fa fiatal bimbóit és hajtságait leemészhessék. Ez ügyes famászás nem egy európai utazót lepelt meg, ki lehetetlennek tartotta, hogy a sima és semmi kapaszkodó vagy támpontot nem nyújtó törzsön valaki fel tudjon mászni.

Egy őskorszaki bányahely.

Szmejnogorszk (Kigyóhegy), az Altai-hegységben, az egész orosz birodalom egyik legnevezetesebb bányavárosa. Nevét ama tömördek kigyórol nyerte, melyek a tulajdonképeni Kigyóhegy oldalain régebben tanyáztak. E kigyóhegy, melynek lábainál a hasonvák bányavárosa fekszik, 1360 lábnyira emelkedik a tenger színe fölött s nagybárá devoni közértegekből áll; mindenfelől kopár porfyr- vagy gránitsziklák veszik körül. E gazdag ércz tartalma bányahely csak 1742-ben vált híressé, mikor a dús ezüstereket ott fölfedezték és munkálni kezdték. De a Kigyóhegyet főleg az a körülmény teszi rendkívül érdekessé, hogy itt már valamely történelem-előtti nép is üzte a bányákat, mire nézve kétségtelen adatok és jelek mutatkoznak Szmejnogorszk egész környékén, mely adatokat és jeleket Cotta, a híres német geologus, az Altai-hegységről irt könyvében részletesen megismertette.

Már Pallas is említette utazási művének második részében a Kigyóhegy ősrégi bányáit. Ezek a felszínen heverő gazdag ocker-érezet mély gödrökből s néha öt-hat ölnyi mély aknákból emelkedik ki; de arra, hogy a szilárd ércz tömegbe is behatolhassanak, úgy látszik nem voltak kellő szerszámaik. Az említett gödrökön és aknákon kívül még több rendbeli műszerek és szerszámok maradtak fenn ama történelemelőtti bányászoktól, s e bányászati felszerelvényekből némi következtetést vonhatunk az illető nép korára és műveltségének fokára. Ugyanis csakánypáuk s egyéb bányászati eszközök rézből voltak, úgy hogy — a mint látszik — a vas teljesen ismeretlen volt előtőlük. Erre mutatnak továbbá a hegység legregibb sírjaiban, az úgynevezett csüd-sírokban falalt rézkések, török, nyílhegyek s más rézszerszámok is. Kezi kalapács helyett ama régi bányászok hosszukások és igen kemény köveket használtak, melyeknek közepe táján mély bevágást tettek, ugyszólván egy kis csatornát csiszoltak s annál fogva kötötték nyeléhez a követ erős szíjjakkal. A lefejtett ocker-érezet a bányászok borszákokban hozták fel a föld színeré. Bizonyítja ezt a többek közt egy — hihetőleg bányaművelet által oda nyomott — öreg bányász csontváza, mely mellett az érczvel telt borszákok is megtaláltak. E rég elűt emberek a patakokban is mostak aranyat az ocker-kavics közül, miként ezt a Szejejka patak mentén talált kavicsalmok és zútot aranyerekek bizonyítják. Így tehát nem nehéz, megközelítő képet alkotnunk magunknak az ősrégi, ma már teljesen elenyészett nép bányászatairól.

Míg Európa számtalan történelem-előtti sírjaiban szintén találunk arany vagy bronz rézszerzőket és fegyvereket, de a melyeknek eredetével maig sem vagyunk teljesen tisztában, itt Ázsiában, az Altai-hegység közepette rá találunk ama helyre, hol egy történelem-előtti nép aranyat ástott; sőt az aranybányászat módjával is megismerkedhetünk. E körülmény nagy mértékben fontos és érdekes. De minő nép lehetett az és mely korban élt?

Mongolok és tatárok nem voltak — mondja Pallas — mert e népek a legregibb időkől fogva értettek a vas olvasztásához, de a réznek és nemesebb érczeknek bányászatáról sejtelmők sem volt. Lehet — folytatja Pallas — hogy a régi bányászok a mongol és tatár népvándorlások elűzték vagy kipusztították oman. Hogy fő lakhelyük a Jenissei folyó partjain emelkedő szőlő hegysegekben lehetett, az ott levő s arannyal és egyéb drágaságokkal telt sírok után ítélve igen valószínű. Eichwald és mások az Altai e legregibb lakosságát csüdoknak nevezik, Herodot skytháival hozták összeköttetésbe és nekik tulajdonítják az ott levő sok tumuluszt, kö- és rézszerszámokat és kőkepeket. Cotta igen sok ilyen sírt talált a hegységben és az azt környező sívatagon; egyszerű kőrákok vagy földhányások azok, egészen a németországi hun-

sírok, kurgánok és a magyar kunhalmok mintájára.

Már Ledebour megvizsgálta 1829-ben ez ősrégi sírokat a Csarish és az Altainak e folyóba ömlő hegyi patakjai mentén s úgy találta, hogy azok mindegyikén egy-egy vörösrizke bokor (Ribes philostylum) tenyészik, még akkor is, ha az egész környéken másféle növény nincs. Egy sír, melyet Ledebour felnyitott, nevezetesen eredményeket tüntetett föl. Felsőnyí mélységben talált az első csontvázra, s még egy felsőnyí mélység után a másodikra; az első fejjel délnyugot felé, a második északkelet felé fordítva feküdt. Még tovább ástak s egy föllőll, kerék, rovátkolt fehér márvány oszlopra bukkantak, mely ölnyi magas és durva munkával volt faragva. Már pedig efféle márvány azon az egész környéken sehol sincs. Közvetlenül az oszlop alatt löcsontváz volt vasbőkezűlt zablával; mellette vert rézcifrázatokkal díszített, szétfoszladozott bronzdíszeket találtak. Mindebből kitűnik, hogy a sír eme része a márvány oszloppal és a vaszabálával aránylag újabb keletű. De a laza földben még jóval tovább is ástak lefelé s csak most jött napfényre a tulajdonképeni csüd sír. A csüd holttesteket mindig agyagréteg alatt szokták találni s úgy történt itt is. Egy tizenkét éves gyermek csontváza ott feküdt az agyagréteg alatt; fejénél durva fekete cserépedény állt, mely nyolcz hüvely magas és három hüvelyk átmérőjű volt. A csontváz mellett gyermekjátékok hevertek: egy zörgő rézből, egy antilop-szarva cska kemény fából faragva, más fanémik, mind a lehető legdurvábban készítve, átfúrt üvegyöngyök, melyek hihetőleg Kihánából kereskedés útján kerültek oda. Ugy látszik, hogy ide több nemzedék temetkezett egymásután, melyek különböző népcsaládokhoz tartoztak és a műveltségnek is különböző fokozatán állottak. Három hasonló sír fölasatása hasonló eredményekre vezetett.

Mint hogy a történelem az Altai első lakóiról hallgat, az őskori leletek igen fontosnak tekinthetők. Mikor az oroszok a XVII-ik század elején az Altai-hegység közé benyomultak, már nem csüdök, hanem kalkukokat, talantokat s délen khinaiakat találtak. Így tehát ezen az uton az ottani őslakókról alig lehetne fölvilágosítást nyerni. Az elmondottakból következtetve korántsem látszik lehetetlennek, hogy az Altai környékén a legregibb ősidőkben a magyarok őselei laktak, kik a csüdekkel is közel rokonságban állván, a régi korban az úgynevezett ural-altaji hatalmas népcsaládnak egyik legerőteljesebb ágát képezték.

S. L.

A török szultán, mint a mohamedánok egyházi főnöke.

Az ozmanlik sztabuli padisahja bizonyos tekintetben még mindig első a mohamedán hatalmasságok között, a mennyiben az összes szunniták őt tartják a proféta utódjának. Míg Persiának shiíta-felekezeti sahja egészen távol tartja magát tőle, s bár ő is mohamedán, de külön állást foglal el, a többi mohamedánok, az egy marokkói szultán kivételével, az utóbbi évek alatt mindig elküldötték követeiket Stambulba, hogy összekötéseiket a padisahval szorosabbra fűzzék s megmutassák, hogy az Izlam követői összetartozónak érzik magukat. Felső, hogy ez összetartás mostanában, midőn a Fényes kapu körül oly messzeható válság tört ki, kegyetlen próbára lesz téve.

A Borporus partján minden évben meg szoktak jelenni a mohamedán fejedelmek diplomaciai meghatalmazottjai Bokharából, Khokandból, az Atalik Gazitól Kashgárból, a panthay-ktől Yunnanból s ezeltől pár évvel meg az acsini szultán is Szumátra szigeteről elküldötte nagykövetét Stambulba, hogy a nagyúrál a hollandokat bepanaszolja.

Abdul Aziz szultán természetesen sohasem volt abban a helyzetben, hogy Közép-Ázsiában, Kihánban és az indiai szigettengeren élő hitfeleim segíthetett volna, de annyiban mégis fontosnak mondható e követküldés, hogy a többi mohamedán uralkodók ezáltal mintegy önként elismerték a sztabuli padisah felsőségét maguk felett.

Az utóbbi és a jelen évtized alatt igen főlzaporodott az arab nyelven kiadott hirlapok

száma és azok meglehetősen nagy olvasó közönséggel dicsekedhetnek, a mely olvasó közönség e hirlapok útján az európai főbb eseményekről is pontosan értesül. E lapok kiadoi, kiket részint a török szultán, részint az egyiptomi khedive támogat, már csak e támogatásért is örömet közreműködnek abban, hogy az említett két mohamedán uralkodó hatalmát és tekintélyét az igazhívők minél nagyobb szerű színekben láthassák. Az említett országok mindenikében akadnak írástudók, kik az arab nyelvet értik és a koránt tanulmányozzák. Ezek aztán megmagyarazzák a népeknek az arab hirlapokban mondottak értelmét.

Nem valószínűtlen, hogy az orthodox muzmánokat (t. i. a szunnitákat) épen ezek az arab nyelvű hirlapok erősítik meg abeli véleményökben, hogy a sztabuli ottomán (török) szultán jogszerinti khalifa, vagyis Mohamed profétának törvényes utóda s e minőségben minden igazhívő részéről méltán tarthat igényt az engedelmességre. A Mohamedről átszállott elsőség iránt meglevő eme hiedelem nagy befolyást gyakorol az igazhívőkre s olybá vehetjük azt, mint a keresztény katolikus világban a római pápaságot, mely szintén Szent-Pétertől származtatja mennybeli és földi hatalmát. Ellenben a shiiták épen oly kevéssé ismerik el az öröklött khalifáság hatalmát, mint a nem katolikus keresztények a pápa öröklött hatalmát. A szultánok és költött hatalma és tekintélye a mohamedán világban kérék lehetetlen ostromoknak van kitéve még az úgynevezett igazhívők részéről is, főleg a legújabb időkben, s alig lehet kétkedni többé a fölött, hogy az öröklött felsőségnek azelőtt oly hatalmas várát a mohamedánoknak előbb-utóbb sikerülend romba dönteniük.

Az utcák tisztítása Párisban.

A nagy városok lakóira nézve valóságos életfőtétel az utcák és közterek tisztán tartása. Páris e tekintetben is tultesz a többi fővárosokon, sőt méltán tekinthető mintavárosnak. A „Journal des Débats“ Páris utcáinak és boulevardjainak naponkénti gondos tisztogatásáról közelebbről érdekes adatokat közölt, melyek közül néhaneyt mi is érdemesnek tartunk átvenni, annyal inkább, mert reméljük akarjuk, hogy talán Budapest főváros tanácsa is neszet veszi e mindenesetre fontos intézkedésnek.

Az utcák, közutak és közterek összes felülete, a melyet Párisban mindennap seprni és tisztogatni szoktak, tizenegy millió négyszög méterre megy, és ez óriási munkát minden nap reggelén addig kell elvégezni, míg az általános sürgés-forgás, szóval az utcai élet meg nem kezdődik. Hogy ez biztosan megtörténhessek, az utcaztítók hajnali három óra tájban már megkezdi a seprést.

A munkások csapatokban gyülekeznek össze bizonyos meghatározott helyeken minden városrészen; aztán apróbb szakaszokban oszlanak szét s egyszerre kezdik meg korai munkájukat mindennél. Bárminő is az időjárás vagy a lég hőmérséke, az utcazeprőknek mindenkor készen kell állniuk s be kell végezni teendőiket.

A tisztaság e korán kelő fenntartóinak száma több ezerre megy Párisban. Ők e nagy városnak úgy szólva ébresztő kakasai. Mielőtt Auróra előkukkint a keleti láthatár szelén, sulyos és nehezkes facipők öszögossága már hallható az utcákon s nyirgéseprük éles sivítással surolják végig a kövezetet.

A korai reggeli órákban, mikor Páris fényes utcái még az utcazeprők uralma alatt állnak, egyesek hosszú sorokban sötét, torzonborz éji alakokat láthatnák, kik gondosan megvizsgálják minden szeméthalmazt, melyek az utcáknak és utakat élkeletitlik. Az éj e hallgatag bölcsei, vagy inkább ragadozó madarai a híres párisi rongyszedők (chiffonnier), kik a szó valódi értelmében a város szeméjtéjéből élnek.

E két osztály a legtestveresebb egyetértésben él ott egymással. Az utcazeprők, vagy utcazeprőnd mindenkor kész baráti segílyt nyújtani a rongyszedők kutatásaihoz s ezeknek jó aratásához maga is nem kis mértékben járul.

Különbön az utcazeprők legnagyobb része igen szorgalmas és takarékos munkás és a koreszmákban ritkán lehet látni őket. Inkább örül, ha fárasztó munkája után haza mehet és lefekhetik minél előbb.

A kézi seprőn kívül gépseprővel is szokták az utcákat tisztogatni. E czélra Páris kövezetein több mint negyven darab seprőgépet működtetnek. Minden géphez csupán egy ember szükséges. Ez az egy ember pedig a gép elebe fogott egy lovat hajítja s egyszersmind egyik kezével a gép rugóját is működésben tartja, mely aztán a seprő hengert hol a kövezetre nyomja, hol meg fölemeli onnan, a hogy épen a kocsiának tetszik, a ki ott ül elől a bakon és onnan kormányoz gépet és lovat egyszere.

E gépeket főleg a boulevardokon használják s oly nagyobb sntányokon, köztereken s szélesebb átjáróknál, a hol a naponkénti egyszere sóprés nem volna elég, a gépek tehát oly helyeken reggeltől estig folytonosan működnek. Különösen sáros időben vagy hóolvadáskor a legnagyobb utcaökon törnek utat maguknak a járókélok közt, elesperve az utból a felhalmozódott sarat, szemetet, felíg olvadt havat, loepoest.

STROGOFF MIHÁLY UTAZÁSA

MOSZKVÁTÓL IRKUTSKIG.

VERNE LEGUJABB MŰVE.

TIZENHATODIK FEJEZET.

A lapályon.

Jekaterinburg földrajzilag ázsiai város, mert az Ural tulsó oldalán fekszik; de közigazgatásilag a permi kormányzóságba levén kebelezzék, még az európai orosz birodalomhoz számítatik. Különbön 1723-ban alapítottott s azóta tetemes virágzásra és jelentőségre emelkedett; a birodalom fő pénzverőhelye, s a bányáigazgatóság központi székhelye. Ennél fogva nevezetesen ipari központ oly országban, melynek egyik főgazdagsága a bányákban áll s a hol aranyat és platínát mosnak a hegyi folyók és patakokból. Utasaink nem felhettek, hogy ilyen helyen lovakat és kocsiit ne kapjanak a tovább utazásra, kivált most, mikor a felkeléstől és tatárjárástól meglehetősen falusi nép tömegestől közele a városba, s ha a bejövetelek szűk lett a kocsai, annál több akadt üres a kiutazásra.

Strogoffinak sajátja levén a tarantász, melyen utazott, csak lovakkal kelle gondoskodnia, a két hirlapadóstit pedig ketté tört telegája helyett minden nehézség nélkül talált egész a Strogofféhoz hasonló tarantászt, úgy hogy minden fennakadás nélkül folytathatja utját mind a két pár ember.

Tiumenig, sőt Novo-Zaimskoe-ig az ut meglehetősen lejtős volt, mert még mindig az Ural hegység alább és alább simuló hullámzásain vezettetett át. De azontul a végtelen síkság kezdődött, mely egész Krasnojarskig terjed, körülbelül 1800 kilométer hosszúságra.

A két újságíró is Ichimbe tőrekedett; a mi Jekaterinburgtól mintegy hetédfél-száz kilométer távolságra volt; ott akarták elhatározni, a körülmények s addig szerzendő tapasztalatok szerint, hogy merre forduljanak aztán s együtt, vagy külön nyomokon induljanak-e tovább, mint a szimaton levő vadászok, kik saját ösztöne szerint.

Ugyanezt az Irkutsk felé vezető ichimi utat kellett választania Strogoff Mihálynak is; mást nem is választhatott; csak az volt a különbség közte és amazok közt, hogy ő nem vadászott hírekre, sőt kerülni kívánt valamint minden feltűnést, úgy minden olyant is, a mi utjában késelelthette volna. Ezt előre kijelentve új utitársainak, könnyen megegyeztek, hogy — legalább egyelőre — együtt folytassák utjukat a két egészen hasonló tarantáson, melyek három-három lovat fogattak, s déltájban már szeremesen ki is indultak Jekaterinburgból.

Nadia tehát Sziperia talaján volt végre, az anyniaktól tetregve felt, általa hön ohajított tar-

tományban, hol rég elveszített atyját remélte újra feltalálhatni. Lehunyta szeméit, hogy lelkeben tovább lásson a korlátolt láthatárnál s feltüntethesse magának rég nem látott atyja már-már elmosódó képét emlékében. Öránként 15 kilométernyi sebességgel vitte őt ezélla felé a tarantász, a nyugati Sziperia sivatag lapályán át, hol a föld csak belsejében gazdag, felszínén kopár és terméketlen s legfőlebb füves legelőket mutat; hol a munkás kéz eszköze a kővágó csakány s csak ritkán az úsó és kapa. Nadia gondolatai e sivatagról messze tova, előre röpültek, a Baikal-tó mellékére... Majd ismét visszasszállottak gondolatai a jelenre s közvetlen környezetére. Atyja képe ismét elhomályosult s a nemes keblű utitársának adott helyet, kit a jöltévő gondviselés rendelt a védtelen leány oltalmára, ki őt a nisi-novgorodi utlevél-hivatásban hűgának vallotta, csakhogy ezélljában elő-egitthesse, majd a volgai hajón oly gyöngéd gondosságban részesítette s az urali hegységben saját élete kockáztatásával mentette meg életét. Nadia hlálat adott szívében istennek az oltalomért, melyben őt ez idegen által részesítette, a ki akkor sem tehetett volna többet érte, ha valóban verszerint testvére lett volna. Oldala mellett teljes biztossággal érezte magát, nem tartott semmi veszedelemtől s nem kételkedett, hogy védelme alatt el fogja érni távoli ezéllját.

A mi Strogoff Mihályt illeti, ő is keveset szolgált, de annál többet elmékedett. Ő is hlálat adott istennek, a ki midőn alkalmat adott neki, hogy egy jó tettet végezhessen, arra is segített egyuttal, hogy kiletét s futári minőségét, a hűgával utazó bátya álézzájával annál könnyebben elleplezhesse. Miért is nem volt e leányka valódi testvére? Nyugodt bátorsága tisztellett, gyöngésége szeretetét nyerte meg. Érezte, hogy azon tisztá és nemes szívek egyikének közelebe jutott, a kikre minden körülmény közt bizton lehet számítani.

Mióta szibériai földön jártak, kezdődött a valódi veszély Strogoff Mihályra nézve. Ha a két újságíró hiri nem esáltak, ha Ogaroff Ivánnak valóban sikerült átjönne a határon s neki a legnagyobb elővigyázattal kell eljárnia. A körülmények e tény által tetemesen megváltoztak, mert a szibériai tartományokban csak ugy nyüszögnek majd a tatár kémeek. S ha inkognitóját fölfedezik, ha futári minősége elárultatik, vége van küldetésének, talin életének is. Strogoff Mihály százszorta sulyosabban kezdette érezni a vállára nehezülő felelősséget.

Mig az első kocsiban így hallgattak s gondolkoztak, a másikkban élénk beszélgetés folyt, bár különböző részt vett benne a két utitárs. A francia bősézésédéségére az angol csak egytagu feleleteket adott, de társa gondoskodott, hogy a beszélgetés meg ne akadjon.

Minden állomáson leszállottak, s akár volt étkezés ideje, akár nem, közösen társalogtak; az utóbbi esetben azonban Nadia nem szállott le a tarantászból. Étkezéskor is nagyon tartózkodó volt s kevés részt vett a társalgásban, bár a francia, ki a női bájnak iránt faja egész foga-konyosságával bírt, mindent elkövetett, hogy a csinos leánykát bele vonja.

Strogoff Mihály minden állomáson siettette a loválást, maga nézett az új fogatok után, sürgette a kocsisokat s jelen volt, mig befogták és aztán maga jelentette, hogy felülhetnek; a mi épen nem volt inyére Mister Blountnak, a ki rendszeresen és tempóra szeretett ebédelni. Ha egyszer kocsiban ültek, aztán szelek szárnyán utaztak, vagy is „sasok módjára“ — mert szorták a kocsisoknak a borralát, az orosz sással ellátott vert aranypenzben.

A tartomány, melyen a két tarantász így röpült át, csaknem egészen elhagyott és sivatag-

volt. Utast alig lehetett látni, s a népesség is jóformán a postaállomások személyzetéből állott. A kevés és kis falu csaknem egészen néptelen volt, mert az orosz lakosok elvonultak a betörő tatárok elől; a tatár s kirgiz fajnak pedig elejökbe mentek, hogy hozzájuk csatlakozzanak. De miután a postai szolgálat egészen rendben volt, utasaink egyáltalán nem panaszkodtak e magány és elhagyatottság miatt. A czár futárja még eddig semmi kétsédelmet sem szenvedett; s állomásról állomásra valószínűbbé vált, hogy előbb fog megérkezni Irkutskba, mintsem a Feofár tatárjai oda eljuthatnának.

Másnap arra, hogy a két tarantás elindult Jekaterinburgból, Tulugisk kis városkába érkeztek reggeli 7 órára, miután ez idő alatt 220 verstnyi utat tettek meg minden akadály vagy említésre méltó esemény közbejötté nélkül. Itt félórát szenteltek a reggelizésre. S azzal ismét elindultak, oly sebességgel, melyet csak bizonyos számú kopeknek borralvalól ígérese magyaráz meg. Déli egy órára, még 60 verstnyivel tovább, Tiument érték el.

E város, melynek lakói rendszer száma 10 ezeret tesz, most két annyi népnek adott szállást. A vidék lakói ez első rangú iparos helyre vonultak, mely, rendszeren érzéköhök műhelye, soha ily nagy élénkséget nem mutatott, mint most. A két újságíró azonnal ki is indult hírvadászatra. Hírekben nem is volt hiány; de azok, miket a betörés színhelyéről idemenekült szibériaiak hoztak, egyáltalán nem voltak megnyugtatók. Beszéltek a többi között, hogy a Feofár khán serge gyorsan közeledik az ichimi völgy felől, s megerősítették a hirt, hogy a tatár főnök nem sokára találkozik Ogareff Iván orosz ezredessel, ha ugyan máris nem találkoztak. A miből önként következett, hogy a hadművelet erélyes megkezdése most már legközelebb várható.

A mi az orosz csapatokat illeti, azok legnagyobb részét az európai orosz tartományokból kellett ide vonni, s még sokkal távolabb voltak, mintsem szembe állhatnának a betörőkkel. Mindazáltal a Tobolsk tartománybeli kozákok gyors menetben haladtak Tomsk felé, abban a reményben, hogy ott elvághatják a tatár csapatok útját.

Esti nyolc órára a két tarantás újra 65 verstnyi távolságot nyelt el, s utasaink Jalutorovszkba érkeztek. Itt gyorsan fogattak újra, s a városból kiérve gyorsan átszállottak egy kompon a Tobol folyón, melynek csöndes folyása könnyűvé tette az átszállást. Éjfélre, újabb 58 verstnyi uttal Novo-Saimskot érték el, a hol az Ural lejtőssége végkép megszűnt s az egyenes síkság kezdődött, melyet Krasnojarskig egy domb sem zavar. Végtelenné látszó puszták, melynek láthatárán köröskörül az ég hajlik a földre, s melyből semmi sem magaslik ki, csak a távirda oszlopai, s maga az út sem válik ki a síkságtól egyébbel, mint a kerek által fölvert porral.

Strogoff és társai még növekedő gyorsasággal vetették magokat e nagy síkságnak. A lovak, a jól fizetett jemesikétől szünetlenül zaklatva, csak úgy nyeltek a távolságot. A két tarantás, egyenesen, torony irányában hajtott Ichimnek, a hol a két hírlapíró el akart maradni Strogofftól, ha ugyan uti tervüket addig valami nem módosítja.

Novo-Saimskot mintegy kétszáz verstnyi távolság választja el Ichimtől s másnap esti nyolc órára odaérhettek, ha utközben egy per-

zet sem veszítenek el. Junius 23-kán délután csakugyan nem is voltak attól többre mintegy 30 verstnyi távolságnál.

Egyeszerre Strogoff Mihály az uton egy kocsi pillantott meg, mely elöttök járt, egészen porfellegbe borulva. De lovai, fáradtak már, nem bírtak gyorsan haladni, míg a Strogoff pihentebb fogatának nem nagy megerőltetésébe került az utólréne, sőt meg is előznie.

Oda szólt tehát a jemesiknek, s az megcsapkodva lovait, kétszeres erővel s gyorsasággal indult a hajszaára.

(Folyt. követc.)

Egyveleg.

„Mikor esik a legtöbb eső és hó? Eddig keveset tudunk arról, hogy a napnak, mely szakában esik legtöbb eső vagy hó. E tüneményt azonban Hellmann tanár Zechenben, Sziléziában 15 éven át vizsgálván, úgy találta, hogy egy évi átlagot véve föl, a legnagyobb mennyiségű eső vagy hó délután

STROGOFF MIHÁLY UTAZÁSA.

Ismét elindultak oly sebességgel...

4 és 6 óra közt, legkevesebb pedig reggeli 8 és 10 óra közt esik.

„Expedíciók Szibériába. A múlt év folyamánban tett földrajzi expedíciók közt a Nordenskiöld svéd tanáré egyelőre a legtöbb gyakorlati haszonnal kecsegtet. Az orosz kereskedők már is annyira meggyőződtek a felől, hogy Szibéria északi része a kizsákmányolható kereskedelmi cikkeknek kifogyhatatlan kincsébánya, miszerint most már ők is teljes erajkból segítyezik az ararefel indított és indítandó expedíciókat. Mondják, hogy a jelen év nyarán valószínűleg két új expedíciót küldenek ki Nordenskiöld elkezdett művének folytatására. Az egyik expedíció tengeren, a másik szárazon fog kitérni az északi felé tartani. Ott mindkét expedíció egyesülni fog a svéd tanár ott levő uti társaságával s akkor az egész csapat a Yenisei folyam torkolatához s innen a Karai tengerbőlbe megy.

„Egy gorilla majom Európában. A „Times”-ban Thomas J. Moore, a Liverpooli múzeum őre, megemlékezik arról a fiatal elő gorilláról, melyet legközelebb hozott Európába a német-afrikai társulati expedíció. Ez nem az első példány, mely Európába került. Egyet 1855 telen hoztak Európába, de néhány hónap mulva meghalt. Minden

további kísérlet, hogy élve hozzanak gorillát Európába, aztán meghiusult. A mostani meglehet, hogy életben marad, mert igen furcsa. Minden látogatóval megismerkedik s mindegyiket megrémít. Egynek lábai közé fut, a másiknak meghuzza szakállát (ez nagy kedvtelése), majd karon sétára kel vele. Ha tréfában tulságba esik, elég egy kis pofon, hogy észre térjen, de csakhamar újra rá kezd tréfálkozásaira. Ujjával a megkívánt tárgyakra rámutat, összeveri kezeit, sőt néha nyelvet is ölt. Ugy táplálkozik akár az ember, a sült húst jobban szereti a főttnél. Tenyere és talpa husos, puha és koromfekete. Az expedíció már nyolcz hónapja bírja, mely idő alatt vagy hat hüvelyket nőtt. Korát 2—3 évre teszik.

„Érdekes új találmányról érkezik hír újra az amerikai Egyesült-Államokból. Ez nyomva-író-gép, mely arra szolgál, hogy egy megfelelően kombinált billentyű rendszer segítségével leveleket, közleményeket azonnal nyomtatvány alakjában állítsunk elő, a nélkül, hogy azt még le kellene írni. Folyékony nyomófesték nem szükséges hozzá, s a lenyomott cikkről épen úgy, mint bármely üzleti levélről azonnal másolat vehető. Az elmesés kis gép külsőleg egy közönséges varrógéphez hasonló, s nagysága is akkora. Ez oly találmány, mely csak jó szabadalmi védtörvény oltalma alatt fejlődhetik a tökély elérhető magasabb fokáig, mivel a gyakorlati létesítésnél rendszeren fölmerülő nehézségek legyőzése bizonyára még igen sok munkát és költséget fog igényelni. A nyomva-írás gyorsasága a kezelő egyén gyakorlatosságától függ, s rövid idei gyakorlat után a közönséges kézírás sebességét túl képes haladni.

„Hány könyvnyomda van Magyarországon? Magyarországon és koronartományokban az évi összeírás szerint létezik 196 könyvnyomda, melyek közül néhány másoló, vonalzó és könyvnyomdával s betűöntővel is bír. Ezekben foglalkozik 950 betűszedő, 150 gépmester, 89 nyomó, 24 betűöntő, 922 tanoncz. Működésben van 293 gyorssajtó, 179 kézi sajtó és 28 betűöntő-gép. A 196 nyomdából Horvátországra esik 9. Budapestben magában 49 nyomda van, 543 szedő, 115 gépmester és nyomó, 24 betűöntő, 468 tanoncz; működik 264 gyorssajtó, 61 kézi sajtó és 26 öntő-gép. A részletes statisztikai adatokat a budapesti könyvnyomdászok és betűöntők önképző köre állította össze.

„A körmüzbányai pénzverdében a múlt évben 2.073,958 darab ezüst egy forint, 425,044 darab 10 krajczáros, 260,537 darab arany 8 frtos (20 frank), 10,682 darab 4 forintos, (10 frankos) arany, össz. 4.270,074 forint veretett. Bécsben 1875-ben 8.773,909 darab arany és ezüspénz veretett 14.050,336 frt értékben.

„A paraffin-olaj. A paraffin-olajnak gyertyakészítésre való fölhasználása általános ismeretes; az is tudva van, hogy a paraffin-gyertyák világító ereje minden más gyertyafaját ha felül nem mulja is, de mindenesetre eléri. Közlebről a paraffint folyó állapotában, világító lámpaolaj gyanánt kezdték használni s úgy találták, hogy e világító szer minden más világító szer nemcsak fényesség, hanem olcsóság tekintetében is jóval felülmul. Egy angol gallonnyi paraffin-olaj 26 font viaszgyertya és 36 font közönséges fagygyertya világító erejével ér föl. Egy penny-ára paraffin-olajnak épen annyi világító ereje van, mint egy font stearin gyertyának. Angliában egy idő óta a paraffin-olajat a petroleum tisztításánál fennmaradó üledékből állítják elő igen olcsón és világító szerül használják.

„Amerikai humbug. Az amerikai városokban vendégszereplő művésznők, ha érdekesebbé akarják magukat tenni, rendszeren valami lopást követtetnek el maguknál. Alig van művésznő, kitől így el ne loptak volna ékszereket. Barendorf asszonytól pl. soha se loptak el kevesebb, mint 20.000 dollár aru ékszert, de azért mindig jutott elég ékszere a legközelebbi — vendégszereplésre.

Háboru előtt.

Fővárosi tárcza.

Élelmes lovarda-tulajdonosok, mindenféle két- és négylábú „művészek” reklám-jártás impressariói fölségesen érték megutni a nagy dobót, a t. cz. közönség figyelmének előleges fölkeltesére. Valamelyik reggelen például minden utcasarokról leri az arasznyi betűkkel nyomtatott jelentés:

„Signor Abellino Grandhumbago tisztelettel tudatja, hogy világhírű és fölülmulhatlan társulatával már elhagyta Páriszt s néhány nap mulva megérkezik a fővárosba.”

Az ám. „Néhány nap mulva” nem a signor, hanem egy újabb jelentése érkezik meg: „Signor Abellino Grandhumbago, a párisi „Cirque olympien” tornatanára, tisztelettel tudatja, hogy világhírű, fölülmulhatlan s páratlan társulatával Bécsből, hol utközben megállapodott, már a közelebbi napokban Budapestre fog érkezni.”

Dehogyan érkezik még meg. Előbb egy harmadik falragaszt bocsát ki a kópé:

„Signor Abellino Grandhumbago, a párisi „Cirque olympien” tornatanára, ő Fensége, a monacoi herczeg udvari gymnastikusa sat. sat., tisztelettel tudatja, hogy világhírű, fölülmulhatlan, páratlan s sehol utol nem ért művész-társulatával Bécsben, közkívánatra, még néhány előadást rendez s a jövő hét elején mulhatlanul leérkezik a fővárosba.”

Most már csakugyan szerencsétlenül Budapestet látogatásával, de legalább is három falragaszt bocsát még ki, mielőtt megkezdéné előadását. A reklám sűrűn megütött nagy dobja megtette kötelességét. Signor közönséges költő-ánczosai és köznapi „erőművészei” egy darabig zsufolásig telt padok előtt mutogatják „salto mortale”-ikat és bukfeneciket...

Szakasztott ilyen czirkusi reklám és dob-püffögetés előzi meg a belgrádi politikai impressariók hónapok óta hirdetett „előadásait” is. Risztics urra nézve valóságos szerencse, hogy előletről meglehetősen pontos följegyzéseket közölhettek a lapok. Máskülönbé kétségtelennek kellene tartanod, hogy a belgrádi kabinet rókája valaha „vándor-művészek” vásári bódéja előtt puhította a nagy dob bört.

Mióta tart már a nándorférvári harezai zaj? Hamarjában bizony meg sem tudnád mondani. Annyi bizonyos, hogy háboru megkezdését ily nagy garral és szelőlő lárával még soha sem hirdette állam. Jóval husvét előtt kezdődött már meg a zajos handszár- és kés-köszörülés Belgrádban, s tart még mindekkörüig, hogy e sorokat írjuk. Napról-napra halogatók a napról-napra hirdetett s világgá kürtölt „actio” megkezdését. Hős Milán elutazása a Drina mentén „strategiailag fölállított” hadsereghez legalább is feltűzatszor volt már jelentve a politikai reklám nagy dobja által nyugalmá-

V. Murád thugrája.

ból fölvert európai közönségnek — s hős Milán mindannyiszor otthon maradt...

Azaz mégsem. Csütörtökön végre kivonult Belgrádból.

Háboru előtt!

Nem a mi háborunk, s mégis úgy érezzük magunkat, mintha nekünk is volna részünk benne. Nem csoda. Kit ne fogna el izgalom, mikor a szomszédja háza gyuladt ki s égő üszkeit áttrópi s aját házuk tetejének gyulekony anyagára? Mohó türelmetlenséggel kapkod azért

minden betűzni tudó ember napjában kétszer a még nedves hírlapok után. Szájról-szájra jár a nap politikai eseményeinek táviró-hozta híre. Fontoskodók és „jölertesültséget” negélyzők agyában kiköltött kaszák repülnek át, izgalmat kelteve, a kávéházi légkörön. Merész konjunkturák és kombinációk gyártói közlik egymással nézetüket az „európai helyzetéről.” Rossz élezelket farag egy-egy sztalri hők kikialtott elnézőkedője.

— Mennek a honvédek? — kiáltja kissé megrémültlen egy szabadságot állományu vitez.

— Mennek hát.

— Hová? Ujvidékre?

— Egyelőre csak aludni estenként.

— No ne izélj! Mindenütt azt beszélük,

hogy két dandárt küldenek le az alvidékre.

— Az ám; a pesti zászlóalj mozgósítását

holnap fogják elrendelni — vág közbe komoly arecezal a fontoskodó.

— Le-le-hetetlen!...

— De biz úgy van. Magától a hadsegédttől tudom.

— No akkor megyek extra-kulacsot venni, akkorát, hogy három liter bor belefejen! — kiált föl a társaság borissza koripeusa...

Aligha lesz egyhamar szüksége rá. Mig csak füstöl, s nem vet lángot, az omladina sok évi titkos bujtogatásának kanocéza: honvédeinket előreláthatólag nem fogják polgári foglalkozásuktól elszólitani a — glédába.

Böles Salamonnak állítását, hogy semmi sem új, a mi a nap alatt történik, fényesen igazolják a mostani diplomaciai sakkhuzások Anglia és Oroszország között. Egy félszázaddal ezelőtt e két nagyhatalom ép oly feltékenyen versenyzett egymással, mint jelenleg. Am a diplomaciai párbajban akkor az északi kolosszusé maradt a diadal. Codrington angol tengernagy, ki hevetől elragadtatva, az 1827. október 20-ki navarinói tengeri ütközet megkezdésére jelt adott, megbeszülhetlen szolgálatot tett a görög szabadságharcosoknak és — Oroszországnak, de annál rosszabbat Angliának. A brit kabinet csakhamar fölismerte a vezetes hibát, hogy a török hajóhad megsemmisítése által Oroszország javára dolgozott. Hasztalan iparkodott aztán aláknáznai a szent-pétervári diplomaciai Törökország megaláztatására irányzott törekvéseit. Oroszország kevés idő mulva háborut indított a porta ellen, Diebits tábornagy győzelmes ütközetek után áthágtá a Balkánt s mikor végre létrejött a Törökországot mélyen lealázó béke, Sabalkanszki kozákjai már csak tíz mérföldre táboroztak a padisah-k büszke városától.

Am, hogy az orosz hadvezér nem vonult be akkor Stambulba s nem nyult a győzelem jutalmának arany almája után, melyet már-már kinyújtott kardja hegyével érínthetett: az első sorban az Anglia által kifejtett diplomaciai akciónak köszönhető, melynek kellő nyomatékot kölcsönzött a Bosporusban horgonyzó brit sorhajók sötétlen tátongó ágyutorka. Dühítő emészttve, de meghajolva a kényszer hatalma előtt, pecsételte meg aláírásával a szenvedélyes Mahmud a drinápolyi békeokmányt.

Megszoktuk, hogy Törökországban minden eredeti, szokatlan s különös legyen, a mit nyugoteurópai szem lát. Még a padisah aláírása is, melyről az imént szóltunk, unikum a maga nemében. Tessék csak meggyőződni a szultán „manu propria”-jának itt látható hü utánzatából, mely azonban nem a szultán írása, hanem az ő hivatalos monogramja. Murád szultán monogramját Abdullah Fatah irta, de hogy a dieséből neki is jusson valami: a monogram szögletébe saját becses nevet is bele illesztette, nagyobb hitelességnek okáért. Különbé a tughra mind hasonlít egymáshoz; s minthogy a mohammedán törvény az emberi arc, vagy alak minden faragványát vagy vesétét szigoruan tiltja: e szultáni monogramot nem csak az állami okiratokon, hanem a pénzekben, bélyegeken és más nyomatokon is használják az államiság hivatalos jelzésére. V. Murád tughrájának szövege ez: „Mohammed khan ibn Abd-ul-Medjid” vagy is „Mohammed Murád khán, Abdul Medzsidi fia.”

Hogy mi az eredete a szultánok monogramjának, azt megmagyarázza nekünk Erődi Béla barátunk következőleg:

„A „tughra”, vagyis a szultán aláírásának e különös alakja, 1365-dik évből ered. Törökország egyik legharciasabb uralkodója, a győzelmes I. Murád, jó katona, de annál gyengébb tudós volt. A hatalmas fejedelem, ki nagy mérvben szélesítette birodalma határait s első padisah volt, ki meghódította a szerbeket, nem értett az írás tudományához. Hogy mégis „ránymossa pecsétjét” a fejedelmi okmányokra, igen egyszerű, de kissé tisztátlan aláírás módhoz nyult. Bemártotta ugyanis jobb kezét ténába s aztán rányomta a papírra. Minthogy azonban ezen eljárás utóvégre sem volt valami fejedelmi, később egy tenyeret s öt ujját ábrázoló mintát készítették számára. E „tughra” képezi mai napig is a

Hasszán, a török miniszterek gyilkosa.

szultánok névalírásának keretét. Csak az uralkodó padisahnak nevet szokták mindig annak középebe, az egyes ágak közé, mesterségesen belefogni. Az aláírás eszközésére Murád szultán külön méltóságot szervezett, melynek betöltője „misandibasi” (aláíró főnök) nevet nyert.

Háboru előtt!

A Drina mentén még nem dördült el az első lövés, s már itt nálunk csatarendbe állt — a

Vlajkovic, szerb önkényes csapat-parancsnok.

közös hadsereg vagy a honvédek tán? Oh nem, hanem a hírlapirodalom. A tollával éber őrszem gyanánt mindig résen álló hírlapíróra nézve a háboru korszaka új föladatokat hoz magával. Ha azelőtt csak napközben állt harcukészen a szerkesztőségi iroda csataterén, ugy most késő éjjel ott találhatod, lesve a bécsi gyorsvonattal érkező külföldi lapokat s levelezéseket, s még inkább az idelöz nem kötött távirgyöngyöket. Neki, ha ugyan nem veszi félvállról hivatását, most éjjel szerkesztőségi őrszolgálatra van. A

Egy határozat hozott... a szakszaki... a szakszaki...

HIRDETÉSEK.

Kiadó-hivatalunk számára hirdetések... Oppelek A. Wollzeile Nr. 22.

ROBEY és TÁRSAI gazdasági gépgyárművek

Világhírű gőzgép és gőz-cseplőgépeiken kívül... A két lovas gép és járgány kerekeken van és szalmavágyóval és rostával ellátva.

Rumburgi vásznak,

elismert legjobb minőségűek... 42 méter (54 röl), frt 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 35, 38, 40, 42, 44, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75-130.

Mindenemü vászon-árúkból, fehérn-műek, szőnyegek, ágyterítők- és függönyök... a legolcsóbb gyári áron

Tottis és Kren

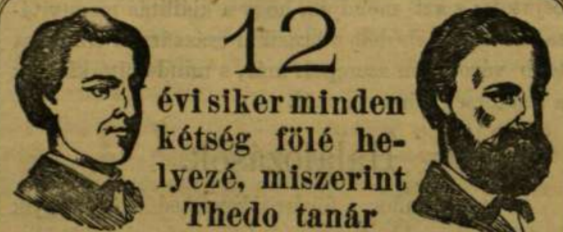
„az éjszak csillagához“ Budapest, V., Dorottya-utca 2. szám alatt. Tökéletes főhőnemű-készletek valamint levélbeli megrendelések leggyorsabban teljesíthetnek.

Különös figyelemre méltó! A hírneves dr. FORTI-féle sebápolás... mely rendkívüli győzgerje, elválasztó, érelés s fájdalomt csillapító hatásával leggyorsabb, legbiztosabb s egyszerűsége miatt különösen bajokban.

Egy csomag ára 50 kr., nagyobb csomagok 1 frt használati utasítással együtt, postán küldve 20 krral több.

Központi kódményező raktár Pesten: TÖRÖK JOZSEF gyógyszerész... Kézbesítők: dr. Róthszék V. E. Tamásy K. és Góllt N. Duna-Földvár: Nádhera P. - Egerben: Plank Gy. Schüttig J. és Köllner Lőr. - Eperjesen: Isépy Gy. - Ersekújváron: Conlechner J. - Gyöngyösön: Mészáros N. - Győrött: Lehner F. - Hajósban: Falter J. - Postamenten: ur. - H. Szoboszlón: Beszedes J. - H. M. Váránthely: Wolf V. - Husztón: Podgorovics J. - Jászberényben: Teichler E. - Joloványon: Kacsikésy T. - Kassán: Korogkó A. Wandrachek K. Magay G. és Hegedűs L. - Késmárkon: Generisch C. A. - Komáromban: Grötschel Zs. - Kunmadarason: Jung K. - Léván: Boleman Eda. - Mező-Berevényben: Baranyi M. - Mezőtúron: Borbás J. - Miskolcra: Dr. Csáthi Szabó J. - M. Szigeten: Hédér L. - Mitroviczeben: Kertész A. - Falmán: N. Kanizsan: Prager Béla. - N. Károlyban: Szté. - N. Szombaton: Pantotek R. - N. Várán: Husella M. és Molnár J. győgy. - Nyírbáthoron: Sztruhár J. - Nyíregyházán: Korányi J. gy. és Kovács S. - Pakson: Malatinszky S. - Pécsen: Sipócz J. Pozsonyban: Pistóry B. - Putnokon: Fekete N. Rimaszombaton: Hamillár K. - Rozsnyón: dr. Bösch J. gy. és Hirsch J. N. - S. A. Ujhelyen: Galik G. és Pinter F. - Sümegben: Stamborszky L. - Szathmáron: Bossin J. - Sz. Fehérvárott: Braun J. és Diebálla Gy. - Székelyhídon: Szabó J. - Szombathelyen: Pillich F. - Tarpán: Monó T. - Temesvárott: Focher J. E. és Pap J. - Tésón: Agoston Gy. - T. Ujlakon: Boklós G. - Tokalban: Dr. Juhász F. - Ungvárott: Hám Sándor győgy. Speck J. Pétereszky A. és Krausz A. - Váradon: Lellis Eda. - Veszprémben: Fereny K. Zágrábon: Hegedűs Gy. és Milbach Zs. - Zircen: Tejfel J. - Zólyomban: Stech L. - Erdélyország Kolozsvárt: Valentini A. és Wolf J. - Brassóban: Morzseh W. F. és Gyertyánfy J. és hálnál. - Hat-szegy: Mátyás B. győgy. - M. Váradhely: Bucher M. - Szászváros: Reker E. K. - Ezen kívül hatán, sem elgégg ajánlható gyógyszerkészítménye Forti László. Lakás: Béda, riasor, 5-utca 99. szám

12 évi siker minden kétség fölé helyezé, miszerint Thedo tanár SZAKÁLL-HAGYMÁJA a legjobb és legbiztosabb szer, a székélybetegségek elírására. Számtalanok, a legmagasabb állású férfiak közül is, székélybetegséget ezen szerrel gyógyították.

Miután számos semmirevaló hamisítás ugyanazon név alatt áruba bocsátották, jó lesz arra ügyelni, hogy minden csomag a felirattal illeszkedjen... Fürt József, gyógyszerész urak, Pragában. Szíves közönetemet a szakáll-hagymáért; az igen hatásonak bizonyult be, és én mindenkinél a legjobb ajánlhatom.

Látogató-jegyek

Table with columns for ticket types and prices. Includes 'nyolczadr. levél monogrammal 80 kr.', 'boríték 85', 'finomabb papír aránylag drágább.', 'Eljegyzi vagy esketési kártyák kivánatra monogrammal is készítetnek és minden 100 darabnál 50 krral több számítatik.'

A FRANKLIN-TÁRSULAT

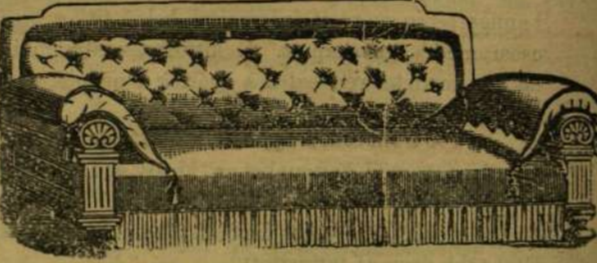
magy. irod. intézet kiadásában (Budapest, egyetem-utca 4.) megjelent és kapható: A gyermekápolás rövid kézikönyve tekintettel a hazai viszonyokra. Közhazsnálatra írta Dr. WITTMANN LÁZÁR, első orvos a budapesti gyermek-kórházban. Ára kötve 1 frt 50 kr.

„két huszár“ című kávéházat a Sebestyén-téren

Van szerencsém a t. ez közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a budai Krisztina-városban, a nyári színhöz átellenében 10 évig általam bírt sörház és vendéglő elhagytam, s az egykor jóhírű és kedvelt a legnagyobb helyeknek megfelelőleg egészen újonnan és fényesen rendeztem be. - A bel- és külföld legolvasottabb lapjai az olvasás szalon felállítását, s kitűnő italok és hűsítőkről valamint a legjobb szolgálatról gondoskodva van.

Doleschal Antal.

Bútor-ajánlat.

Kiköltözés folytán: 1 pár egyajtású szifon-szekrény 40 frt, 1 - kéjtájs 50 frt, 1 - ágy 20, 30, 40, 50 frt, 1 mosdószekrény 13, 15, 20 frt, 1 éjeli szekrény 5, 6, 8 frt, 1 kihúzósztal 18, 24, 30, 40 frt, 1 szalon-asztal 15, 20, 25 frt, 1 szalon-garbitúra ripszálból 130 frt, szobalából 140 frt, 1 selyemből 160 frt.

BUTOR-BAZÁR

Képes árjegyzékek díj nélkül küldetnek. Budapest, régi posta-utca.

Festőknek.

Egy már régóta fennálló tökéletesen és jól felszerelt kékfestőüzlet Vácson, beállott halálveszté miatt, kedvező feltételek mellett szabad kézzel eladandó. Az igen jó fekvésű hely és az üzlet jó hármeve valamint azon körülmény, hogy Vácson jelenleg csak egy festőüzlet létezik, a legszebb jóvedelmet biztosítják.

Fekete Bernát

Magyarország első rendű műkereskedése és olajsínyomatú képek raktára ajánl beszerzés végett, acélmetszvényeket, fényképeket, szobrokat, továbbá Európa leg híresebb festőinek eredeti jeit. olajsínyomatú képeket fényes arany barokk-keretbe foglalva és díszesen kiállítva, igen jutányos áron és havi részletfizetésekre. Rendelvények hozzászerve, vagy pedig utazó ügynökeim által kéretnek tétetni. Fekete Bernát könyv- és műkereskedése, Budapest Dorottya-utca 3. sz.

Előfizetési felhívás „Gazdasági Lapok“ 1876-ik II-ik félévi folyamára.

A „GAZDASÁGI LAPOK“ az 1875-ik évvel a XXVII. évfolyamot fejezték be. Tehát lapjaink megindítása óta egy negyedszázad folyt le, hazánk válságos viszonyai között, s h gy lapjainknak minddedig fennállása sikerült, azt a magyar gazdaságközönségben meggyökereszt azon kétsős meggyőződésnek vagyunk hajlandók tulajdonítani: miszerint a mezei gazdaság Magyarországon a közzétett sarkkövét képezi a képzési egy-zersmind a nemzeti felvirágzás leglényegesebb feltételét, mert pangó mezei gazdaság mellett az anyagi jólét minden egyéb tényező is szenvedne; s a földművelő osztály elszegényesével a nemzettest hervad el, - és hogy nemzeti fejlődésünk biztosítása végt a mezei gazdaság kivánt mértékben előhaladására: mulhatalan szükséges mezei gazdaságunkba mielőbb helyes arányokat hozni be.

Az idei, valamint a tavali 1-ső számtól kezdve egész évi teljes folyam is megrendelhető. Budapest, 1876. jun. 15-én. A „Gazdasági Lapok“ szerkesztősége: Korizmicz László, Morócz István.

„Nem kacsá“

hanem tény az, miként a teljes 90 számúak, a magasabb számtan szerinti összehasználat és sógórosítás által, a lotto-tóba különben megállapított 90 számnak rendes kimerítése által elért 117,480 Ternó sor 12,150 Ternóorra, s így mint 10 részre apasztottam le, s e rendkívül leg megkevesbített sorokat 1015. orszámba osztva „Fortuna“ czím alatt egy-egy sorszámba 12 sor három számával állítottam össze, hogy e bémulatos csekély számú sorszám között egyes Ternókat 65 amboval, sűrűn 4 Ternót 260 amboval, - bár ritkábban, de egyszerre 10 Ternót is 656 amboval egy húzás alkalmával, mint nyereső sorokat találak. Tény az, miként e téren hasonló eredmény, a lotto létezése óta, - anélkül hogy szerénytelen lennék, még eddig senki által el nem éretett, miről az engem megtisztelő látogatásokat, mult és jövő húzás próbák 4 tal meggyőzni ajánlkozom, a mit június 24-25, és 26-án Bud pesten tettem. Tény az, hogy nem írtam ész-zavaró, számbalmázt tartalmazó művet, hanem írtam, csak - egy sor számba - 12 Ternósort magába foglaló, a telelekre vonatkozó, mindenképp érthető, kiési, olcsó - de jó művészkét, szoknál határozottan jobbat, mint a milyeket külföldről drága pénzért importáltak. Törösöz köszöneteket nem igénylek mert a jó bor cseger nélkül is elkel, azonban adok a lotto-kezelőknek egy művecsét, mely hitem s hosszas tapasztalatom szerint, ész és észszerűn az utasítás szerint vele elbírva, egyiknek is másikkal is nyereseményt hozand. A „Fortuna“ zsebkönyvé, melynek minden egyes sorszámja képeztve van, tulajdonostól egy ternóval megvizsgálatni, utasítással helyben frt 1., postautalvánnyal frt 1.20, postautánvétellel frt 1.30, s egyedüli kiadója Kormos Rezső, Kassá, fő-utca 57. sz.

Minden lotto-játékos magy. utasításokat talál a következőkben: „Enthaltung über die Hamburger Lotterie“ (Leipzig) - ham urgi lotterialról. 1 frtért kapható bérmentve LINGNAU A.-nál Hamburg a.-St. Georg.

A FRANKLIN-TÁRSULAT kiadó-hivatalában (Budapest, egyetem-utca 4-ik sz.) megrendelhető: Legolcsóbb újság a magyar nép számára KÉPES NÉPLAP és POLITIKAI HIRADÓ mely megjelen minden héten vasárnapon, mulattató és tanulságos tartalommal, s a hazai és külföldi politikát tárgyaló rendes rovatval. A minden héten egy iven megjelenő és képekkel érdekesbített újság ára egész évre 2 frt, félévre 1 frt. Előfizetések leggyorsabban postai utalvánnyal csak egy drb 5 kross bélyeg kísérettel.

A FRANKLIN-TÁRSULAT magyar irodalmi intézet kiadásában Budapest (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyváruánál kapható: IFJUSÁGI IRATOK. Angol remekírók műveiből. Szerkeszti VACHOTT SÁNDORNÉ. Ára füzve 1 frt 40 kr.

UTAZÁS A TENGER ALATT. Irta VERNE GYULA. 27 nagy díszes képpel illusztrálva. Ára füzve 2 forint.

Izlés és takarékoság! A legdiszesebb divatlap a BUDAPESTI BAZÁR megjelen a Franklin-Társulat kiadásában. Divatrézében a „BUDAPESTI BAZÁR“ ad minden számban mindennemű, a divat és női munka körébe eső illusztrációkat, szakértő magyarázatokkal és divatmóditással. Felváltva egyik számban nagy szabásúveket, másikkban eredeti természetes szabásúmintákat papírból kivágva. Gyönyörűen színezett divatképet - több alkalakkal - minden számban. Minden, a divat, nőimunka és háztartás körébe vágó cikkeket végett megrendelési küzenjárást eszközöl a szerkesztőség, hová a megrendelési levelek utasítandók (Budapest szerviták háza III. emelet). Kedves előfizetőink a lapunkban foglalt számtalan öltönmintákról szintén a szerkesztőséghez intézett megkeresésre: teljesen kivágott szabásúmintát kaphatnak. Szépirodalmi részében a „BUDAPESTI BAZÁR“ minden számban eredeti és fordított beszéleket, költeményeket ismert nevi írók tollából. Érdekes mulattató és tanulságos tárcáikkal; a fuvárosi élet szemléjét sat. A lap borítékján hírszekrényben minden érdekesebb monozatot a társasági irodalom és művészet köréből. T. olvasóóinknek tért nyitunk hasznos és tréfás kérdésekre és feleletekre. A „Kis gazdaszony“ rovat megfelel címének. Szerkesztői levelezés, a divat körébe vágó hirdetések sat. Király János, felelős szerkesztő. Komócsy József, fómunkatárs. Előfizetési ára: Félévre 5 frt, Negyedévre 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a „BUDAPESTI BAZÁR“ kiadóhivatalához küldendők (Franklin-Társulat, Budapest, egyetem-utca 4. szám.) Vidéki előfizetések leggyorsabban postautalvánnyal eszközölhetők.

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapest (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyváruánál kapható: A MAGYAROK TÖRTÉNETE rövid előadásban. Irta HORVÁTH MIHÁLY. Ötödik javított kiadás. Nagy 8-rét. - Ára füzve 3 frt. Vázsonba kötve 4 frt.

Valódi eredeti Serail-Pasta, tapasztalászerűleg legha-

Valódi eredeti Serail-bőr-ifjító-tej, keleti mosdó-

Valódi Serail-hajnövesztőszersz. Ezen világhírű balzsam

Valódi Serail-fejkorpa-szesz, az egyetlen aser, mely

Valódi keleti szakállnövesztő-kenőcs, még fiatal

Valódi keleti haj- és szakáll-festőszersz. barna és

Pasta Miracula. Indiai növényzatrakából készült fehér ártal-

REISS B. urnál Budapesten, király-utca 46. szám, I. emelet,

REISS B. urnál Budapesten, király-utca 46. szám, I. emelet,

REISS B. urnál Budapesten, király-utca 46. szám, I. emelet,

WEBER HENRIK könyvkereskedésében

legújabbán megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:

Harmincz évi tapasztalat a vizgyógyászat terén dióhéjban,

írta Dr. Siklós Károly, Pestváros v. fővárosa s a budai vizgyógyintézet megalapítója

A FRANKLIN-TÁRSULAT nagy. irod. intézet kiadásában (Budapest,

Az osztrák-magyar birodalom hadseregnek szervezete.

A m. kir. honvédelmi miniszter által 30119/I E és 1875.

tan- és kézikönyv.

Sztráva Miklós, m. kir. honv.-százados és tanár a m. kir. honv. Ludovica-

Első füzet: Közös hadsereg. Második füzet: Honvédség.

VEZÉRCSILLAGOK

valós mondatok és költői gondolatok honi és külföldi

Második bővített kiadás.

PÉNZ

6-os kamatra földbirtokok, uradalmak, és bérházakra, ugyazintén közsé-

Férfi- és fiukalapok,

nemez és szalmából: díszített hölgy- és leány-kalapok,

valamint minden egyéb férfi-divatcikknek az előhaladt ivad

Kron S. és fiánál, Budapest, Dorottya-utca 4-dik szám.

Varrott vászonlábttyük

urak számára 12 pár 4.50.

Szövött izzadságot felvevő lábttyük

féher vagy nyerszínben 12 pár 1.40.

Egészségi Duxi-inge

a legbiztosabb és legkellemesebb viselés a testre nézve, különösen

Finomabb félüket szintén tartam.

UNGER F. V. FIA, Deák Ferencz-utca 5-ik sz.

VASÁRNAPI UJSÁG

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és együttl: egész évre ... 12 frt

28. szám. — 1876.

Budapest, július 9.

XXIII. évfolyam.

AZ UJ KÖZÖS HADÜGYÉR.

A HADÜGYÉVEL mi magyarok, egy pár ispotás század óta, (t. i. a melyeket

ben, egész méneseket hajszolnak s lovardába illő műveleteket hajtanak végre

a dicsőség, melynek istennője e két pályá kitérőségeit kedveli leginkább,

GRÓF BYLANDT-REMH ARTHUR, közös hadügyér.

Angliának vannak kitanult lovászai, de azon látványnak, hogy 6—7 éves meztelbas gyerekek, csikós bojtár minőség-

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapest (egyetem-utca 4-ik szám) megjelentek és minden könyv-

KATHOLIKUS IMAKÖNYVEK.

- ALBACH Sz. J. A hitát órái. Elmélkedések Isten, erény és az örökké valóság felett. Fordította Toldy László, Esztergom főmegegyei áldor. (16-rét, 319 lap.) Bőrbé kötve aranyvágással 2 frt. Francia bőrbé kötve kapocsal 3 frt.

PILEPSIE (nehézkör) levél után gyógyítatik dr. KILLSCH, különleges orvos által me-

Dr. Lengil Fr. NYIRBALZSAMA.

ALBACH J. S. Heilige Anklänge. Gebete für katholische Christen. Neunzehnte Auflage. Mit sechs Stahlstichen. (8. 460 Seiten.)

JAIC Marian P. Sammlung katholischer Kirchensagen Früh-, Abend-, Mess-, Beicht- und Kommunion-Gebeten (8. 576 Seiten.)

PELTZMANN Gregor P. Geistlicher Wegweiser zur Beförderung der christ-katholischen Kirchen und Hausandacht für alle Stände. Mit sechs Stahlstichen. (592 Seiten.)